

Gunny

Handwritten: *Handwritten*

Percepsus

1889 Aug 1

The first of the
 second part of the
 third part of the
 fourth part of the
 fifth part of the

~~Henry L. Brainerd~~

~~Henry L. Brainerd~~

~~1858~~ ~~1858~~
~~supra 4~~

~~Handwritten text, possibly a signature or name, crossed out with a purple line.~~

Handwritten number '5'.

~~Handwritten number '15' crossed out with a purple line, followed by a handwritten '10'.~~

8258 p. m.

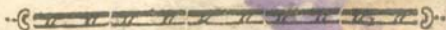
ԿԻՐ
ԱՅԻՐԵՆԵՐԸ

Հանդերձ մեկնութիւն տաճկական
բառից՝ հայկական աշխարհաբառ
լեզուաւ :

Եւ կարճատօր տխրութիւն խստակցութիւն
իմչ քառկերէն և հայերէն :

Տպագրեալ էրմշ անգամ

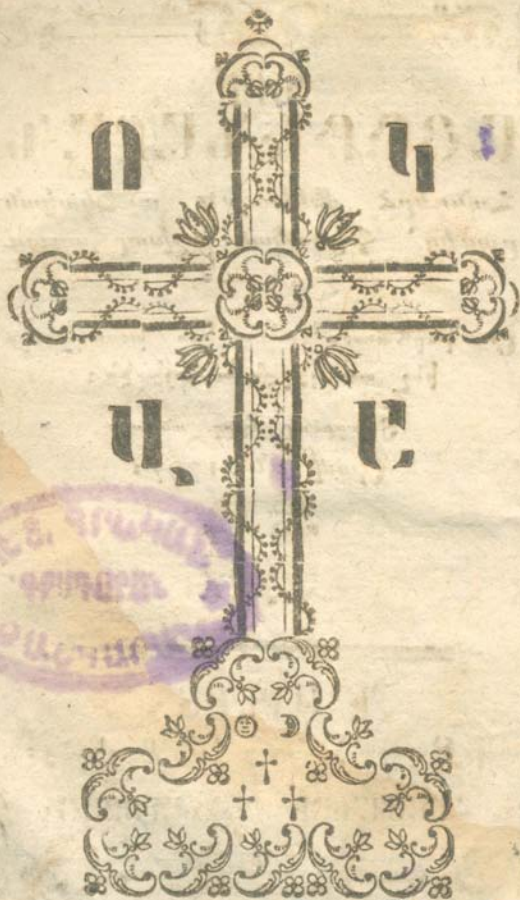
Յամի տն 1797 :

Ի ԹՐԵԱՏ .

Ի Տպարանի Հարց Միեմարեանի :

ՀՐԵՄԵՆԵՒ ՄԵՆՈՒՄՐԵՅ :

Врученъ С. Премислу
1888 г. № 414

Երկու- բազիր	Յուր գիր	Նոր գիր	Մեծան գրոց	Թիւ Կո- մարդանիւ
Ճ	Ճ	Ճ	Ճէ	100
Մ	Մ	Մ	Մէն	200
Յ	Յ	Յ	Յի	300
Ն	Ն	Ն	Նու	400
Շ	Շ	Շ	Շա	500
"	"	"	"	600
Շ	Շ	Շ	Շա	700
պ	պ	պ	պէ	800
ջ	ջ	ջ	ջէ	900
ռ	ռ	ռ	ռա	1000
ւ	ւ	ւ	ւի	2000
վ	վ	վ	վիվ	3000
տ	տ	տ	տիւն	4000
ր	ր	ր	րէ	5000
ց	ց	ց	ցո	6000
ւ	ւ	ւ	ւիւն	7000
փ	փ	փ	փիւր	8000
ք	ք	ք	քէ	9000
օ	օ	օ	օ	
ֆ	ֆ	ֆ	ֆէ	
Է	Է	Է	Է	

Պէտպէս զաստուորոյնիս պատուից ։

ախշ . բծալ . գկջ . գհռ . եծս . զղվ . էճտ .
ըմբ . թյց . ժնւ . իշփ . լոք . ևօֆ ։

աժճռ . բիմս . գլլվ . դինտ . եծշր . զկոց .
էհշւ . ըձպփ . թզջք . ևօեֆ ։

Անդրադարձոյնիս պատուից ։

ֆօեք . փւցր . տվսռ . ջպչո . շնյմ . ճղճհ .
կծխլ . իժթը . էզեդ . գբա ։

Տասնոց Յայնասորի ։

ա . ե . է . ը . թ . գ . օ . ու ։

Տասնոց Բաղաձայնի ։

բ գ դ զ թ ժ լ խ ծ կ հ ճ զ ռ ճ ռ յ
ն շ շ պ ջ ո ս վ տ բ ց լ փ ք ֆ ։

Այսպէս որոյ Բաղաձայնի էն յատառն ։

բա	բե	բէ	բը	բի	բո	բօ	բու
գա	գե	գէ	գը	գի	գո	գօ	գու

դա	դե	դէ	դը	դի	դո	դօ	դու
զա	զե	զէ	զը	զի	զո	զօ	զու
թա	թե	թէ	թը	թի	թո	թօ	թու
ժա	ժե	ժէ	ժը	ժի	ժո	ժօ	ժու
լա	լե	լէ	լը	լի	լո	լօ	լու
խա	խե	խէ	խը	խի	խո	խօ	խու
ծա	ծե	ծէ	ծը	ծի	ծո	ծօ	ծու
կա	կե	կէ	կը	կի	կո	կօ	կու
հա	հե	հէ	հը	հի	հո	հօ	հու
ձա	ձե	ձէ	ձը	ձի	ձո	ձօ	ձու
ղա	ղե	ղէ	ղը	ղի	ղո	ղօ	ղու
ճա	ճե	ճէ	ճը	ճի	ճո	ճօ	ճու
մա	մե	մէ	մը	մի	մո	մօ	մու
յա	յե	յէ	յը	յի	յո	յօ	յու
նա	նե	նէ	նը	նի	նո	նօ	նու
շա	շե	շէ	շը	շի	շո	շօ	շու
չա	չե	չէ	չը	չի	չո	չօ	չու
պա	պե	պէ	պը	պի	պո	պօ	պու
քա	քե	քէ	քը	քի	քո	քօ	քու
ռա	ռե	ռէ	ռը	ռի	ռո	ռօ	ռու
սա	սե	սէ	սը	սի	սո	սօ	սու
վա	վե	վէ	վը	վի	վո	վօ	վու

տա	տե	տէ	աը	տի	տո	տօ	տու
բա	բե	բէ	բը	բի	բո	բօ	բու
ցա	ցե	ցէ	ցը	ցի	ցո	ցօ	ցու
ւա	ւե	ւէ	ւը	ւի	ւո	ւօ	ւու
փա	փե	փէ	փը	փի	փո	փօ	փու
քա	քե	քէ	քը	քի	քո	քօ	քու
ֆա	ֆե	ֆէ	ֆը	ֆի	ֆո	ֆօ	ֆու

1) անկոս որոց բաղաձայնիք եւ ի վերջէ :

աբ	եբ	էբ	ըբ	իբ	ոբ	օբ	ուբ
ագ	եգ	էգ	ըգ	իգ	ոգ	օգ	ուգ
ադ	եդ	էդ	ըդ	իդ	ոդ	օդ	ուդ
ազ	եզ	էզ	ըզ	իզ	ոզ	օզ	ուզ
աթ	եթ	էթ	ըթ	իթ	ոթ	օթ	ութ
աժ	եժ	էժ	ըժ	իժ	ոժ	օժ	ուժ
ալ	ել	էլ	ըլ	իլ	ոլ	օլ	ուլ
ախ	եխ	էխ	ըխ	իխ	ոխ	օխ	ուխ
ած	եծ	էծ	ըծ	իծ	ոծ	օծ	ուծ
ակ	եկ	էկ	ըկ	իկ	ոկ	օկ	ուկ
ահ	եհ	էհ	ըհ	իհ	ոհ	օհ	ուհ
աճ	եճ	էճ	ըճ	իճ	ոճ	օճ	ուճ
աղ	եղ	էղ	ըղ	իղ	ող	օղ	ուղ

աճ	եճ	էճ	ըճ	իճ	ոճ	օճ	ուճ
ամ	եմ	էմ	ըմ	իմ	ոմ	օմ	ում
այ	եյ	էյ	ըյ	իյ	ոյ	օյ	ույ
ան	են	էն	ըն	ին	ոն	օն	ուն
աշ	եշ	էշ	ըշ	իշ	ոշ	օշ	ուշ
աչ	եչ	էչ	ըչ	իչ	ոչ	օչ	ուչ
ապ	եպ	էպ	ըպ	իպ	ոպ	օպ	ուպ
աջ	եջ	էջ	ըջ	իջ	ոջ	օջ	ուջ
առ	եռ	էռ	ըռ	իռ	որ	օռ	ուռ
աս	ես	էս	ըս	իս	ոս	օս	ուս
ավ	եվ	էվ	ըվ	իվ	ով	օվ	ուվ
ատ	ետ	էտ	ըտ	իտ	ոտ	օտ	ուտ
ար	եր	էր	ըր	իր	որ	օր	ուր
աց	եց	էց	ըց	ից	ոց	օց	ուց
աւ	եւ	էւ	ըւ	իւ	ու	օւ	ոււ
ափ	եփ	էփ	ըփ	իփ	ոփ	օփ	ուփ
աք	եք	էք	ըք	իք	ոք	օք	ուք
աֆ	եֆ	էֆ	ըֆ	իֆ	ոֆ	օֆ	ուֆ

Միւս

Միավանկ բառք

Տառի :	Հայերէն :	Տառի :	Հայերէն :
Ը.		Գ.	
ագ	ձերմակ	գըռք	քառսուն
ազ	քեշ	գուլ	ծառայ
աթ	ձի	գում	աւազ
ալ	բաց կարմիր	գուշ	ճնճուշ
ալթ	տակը	գուշտ	գայլ
աճ	անօթի	գուրս	ձոյլ
այ	լուսին . ամիս	Ե.	
առ	ամօթ	եազ	ամառ
ատ	անուն	եաղ	եղ
արզ	խմացնէլը	եայ	աղեղ
ավ	որս	ետն	կողմ
ավֆ	թողութի	եաշ	թաց
Կ.		եաշ	տարիք
գազ	սագ	եաշ	արձունք
գաթ	տակ	եառ	սար
գան	արուն	եափ	կամաց
գապ	աման	երլ	տարի
գառթ	դահ	եէլ	հով
գըզ	ախճիկ	եէմ	կեր

Տաճկ :

Ե

էէր

եօլ

եօք

Օ

զանն

զար

զարպ

զէմմ

զօռ

Ի

եթ

եւ

էյ

էն

էվ

Բ

բռզ

Թ

թաշ

թաս

Հայերէն :

երկիր. տեղ

ճամբայ

չէ

կարծիք

բախտ

բազմացնելը

ծաղր

բռնութի

միս

ձեռք

ն. ու

լանք

տուն

պատիւ

քար

թաս

Տաճկ :

Թ

թէզ

թէն

թէռ

թէրս

թէք

թուղ

թուռփ

թօղ

թօռ

թօփ

թօք

Ի

իզ

իւք

իշ

իչ

իս

իւզ

իւզ

իւշ

Հայերէն :

շուտ

մարմին

քրտինք

հակառակ

կոծատ

աղ

բռնիկ

փռշի

ուռկան

գնտակ

կուշտ

հետք

առաջին

գործք

մէջը

մուր

երես

հարուր

երեք

Տաճկ :

Տառի:	Հայերէն:	Տառի:	Հայերէն:
Ի		Հ	
իւք	բեռ	Հալ	որպիսութի
իւֆ	ոչինչ	Հալք	ժողովուրդ
իփ	շուվան	Հափս	բանտ
լ		Հաք	ճշմարիտ
լաֆ	պարպ զբոյց	Հեմ	ու . եւ
լ' 2	դի	Հեօքմ	հրաման
լուԹֆ	շնորհք	Հիշ	բնաւ
լս		Ճ	
խան	իջեվան	Ճահտ	ջանք
խաս	պատուանկե	Ճամ	ապակի
կ		Ճան	հոգի
կեմ	սանձ	Ճենկ	պատերազմ
կենճ	մատղաշ	Ճին	դե
կեօզ	աշք	Ճինս	ցեղ
կեօլ	լիճ	Մ	
կեօյ	երկինք	մայ	ապրանք
կեօք	կապուտ	մէ/Թ հ	գովեստ
կիւլ	վարդ	մըխ	բեեռ
կիւճ	գժաք	մում	մում
կիւն	օր	մուֆտ	ձրի

Տառի:

Տաճկ:	Հայերէն:	Տաճկ:	Հայերէն:
Ն		Չ	
նազ	պչրումն	չամ	մայր ծառ
նալ	պայտ	չանկ	զանկակ
նամ	համբաւ	չալ	հռչակ
նառ	նուռ	չարք	ճախրակ
նաթլ	պատմութի	չէօփ	աւելութ
նէ	ինչ	չիյ	հում
նէմ	թաց	չիւք	տկութ
նէփտ	նաւթ	չիֆտ	չուխտ
նուր	լոյս	չօք	շատ
Շ		Պ	
շահ	թագաւոր	պալ	մեղր
շան	փառք	պաղ	էգի
շարթ	դաշ	պաղ	կապ
շափք	ճառագայթ	պաշ	գլուխ
շէյ	բանմը	պէզ	կտաւ
շէռռ	ղրպարտութի	պէլ	մէջք
շիշ	շամփուր	պէյնզ	երեսի գոյն
Ո		պէն	ես
ուճ	ծար	պէնկ	նիշ
ուն	ալուր	պէնտ	կապ

Տաճկ :

Պ

պէշ

պէօն

պիզ

պին

պիր

պուզ

պօլ

պօշ

պօրձ

Ջ

ջահթ

ջուլ

Ռ

ռափ

ռենկ

ռէսմ

ռուհ

Ս

սալթ

սաղ

Հայերէն :

հինկ

պարզամիտ

հերուն

հազար

մէկ

սառ

առատ

պարսուպ

պարտք

ջանք

քուրձ

դարակ

գուն

գաղափար

հոգի

մինակ

առողջ

Տաճկ :

Ս

սաշ

սապռ

սարփ

սափ

սէլ

սէմթ

սէօ

սէրթ

սէօզ

սըլ

սըք

սիտ

սուշ

սօլ

սոյ

սօնդ

Ս

վազ

վայ

վէ

Հայերէն :

մազ

համբերունք

բարկ

կոթ

հեղեղ

կողմ

ձան

խիստ

խօսք

ձանձաղ

խիտ

կաթ

յանցանք

ձախ

ազգ

վերջ

քարոզ

վայ

ու . եւ

Տաճկ :

Տաճկ :

Հայերէն :

Տաճկ :

Հայերէն :

Տ

Փ

տալ

ճուղ

փաս

ժանկ

տաղ

լեռ

փաք

մաքուր

տամ

երգիք

փեշ

ծար Վեպի

տառ

նեղ

փէք

ամուր

տառ

Համ

փիս

գարշելի

տէւր

շրջան

փուծ

կուռք

տէրտ

ախտ ցաւ

փույ

թեփ յկան

տէք

խորումնկուի

Ք

տէօրտ

շորս

քաշ

ընքվի

տիղ

ծունկ

քան

քանի

տիլ

լիզու

քալ

բռնկցնելիք

տին

Հաւատք

քալլ

դաշ

տիշ

ակոսյ

քեար

վաստակ

տիպ

տակ

քեռ

կուր

տիւղ

շիտակ

քէլ

կունտ

տիւն

երէկ

քէլի

շուն

տիւշ

երազ

քէօզ

Հասած կրկ

տօստ

բարեկամ

քէօյ

գեղ

Ր

քէօք

արմատ

րէնկ

գոյն

քէօփ

մսի դիրտ

Տաճկ :

Տառի :	Հայերէն :	Տառի :	Հայերէն :
Ք		Օ	
քրթ	Հաղիւն	օգ	նետ
քրլ	մաղ	օթ	խոտ
քրշ	ձմեռ	օլ	ան
քիլ	կաւ	օն	տասը
քիմ	ով	Փ	
քիք	աղտ	ֆալ	Հմայք
քիւլ	մոխիր	ֆարզ	Հարկ
քիւրք	մուշտակ	ֆարդ	տարբերութի
քիւփ	կարառ	ֆէթհ	յաղթութի
քուլփ	կանթ	ֆիլ	փիղ
քօլ	թն	ֆեքր	միտք

Երկամանի բառք :

Տառի :	Հայերէն :	Տառի :	Հայերէն :
Բ		Բ	
ալ լահ	աստուճած	աթ լը	ձիւտոր
ագ շամ	երիկուն	ա լայ	Հանդէս
ագ րէպ	կարիճ	ա լէֆ	բոց
ա թէշ	կրակ	ալթ մըշ	վաթսուն
			Տառի :

Տաճկ :

Լ.

ալ թուան

ա լիմ

ալ չսք

ա հենկ

ահ ճէ

ա ղա

ա զաճ

ա զըզ

ա զըբ

այ սք

այ նա

այ վա

ա նա

ա ճը

աճ լըբ

ան ճաք

ա շըբ

աչ մաք

առ գա

ա ոը

Հայերէն :

ոսկի

իմաստուն

ցած

ցնծութի

ըստակ

պարոն

ծառ

բերան

ծանր

ոտք

հայելի

սերկեվել

մայր

դառն

անթութի

ճօրով

վէգ

բանալ

կրօնակ

մեղու

Տաճկ :

Լ.

առ սրգ

առ փո

ա սրլ

առ լան

առ մա

առ մաք

ալ լու

ա վուճ

ա տա

ա տէթ

ա տէմ

ա բիֆ

ար մուտ

ա քու

Կ.

գա գանձ

գա զի

գա թըր

գայ տէ

գայ բը

Հայերէն :

անամօթ

գարի

բուն

առիւծ

որթ

կախել

բակ

ափ

կզզի

սովորութի

մարդ

մտադի

տանձ

խելք

վաստակ

նահատակ

ջորի

եղանակ

ուրիշ

A

Տաճկ :

Տաճի :

Հայերէն :

Տաճի .

Հայերէն :

Գ

Ե

գառա

օն

եալ ըն

ճագ

գառա

կնիկ

եա ըն

կէս

գար տը

ախպար

եա ըն

վաղը

գա տէ

գաւաթ

եա փմաք

շինել

գար շը

դէմ հա

եա փու

շէնք

կառակ

եա փ ըաք

տերե

գաւ կա

կոն

եա քըն

մօտ

գոմ շու

դրացի

եաք մաք

երել

Ե

եր լան

օձ

եա եան

հետիտ

երլ տրգ

աստղ

եաթմաք

պառկիլ

երլ լրք

տարեկան

եա լան

սուտ

երլ մաք

դիգել

եաղ լրք

թաշկինակ

եր ըաք

հեռու

եաղմուր

անձրե

երք մաք

փլցնել

եա մա

կարկըտն

ե թէր

բաւական

եա նաք

այտ

ե թիմ

որք

եան կըն

կրակ

ել քէն

առագաստ

եա սաք

արգելեալ

ե մէք

ուտել

եաս տրք

բարձ

ե մին

երդում

եա վուղ

կատաղի

ե նի

նոր

Բ

Տաճի :

Տաճի:	Հայերէն:	Տաճի:	Հայերէն:
Ե		Օ	
Եէն մէք	յաղթել	զա ման	ժամանակ
Եէ շիլ	կանանչ	զա պիթ	կուովարիչ
Եէ սիր	գերի	զա պուն	լռար
Եէ տի	եօթը	զա րար	զէն
Եիւ զիւք	մատնի	զա րիֆ	բարակ
Եիւզ մէք	լողալ	զէ հեր	թիւն
Եիւ լար	պախուրց	զէմ պիլ	զամբիղ
Եիւմուք	բուռ	զէյ թն	ձիթա
Եիւ վայ	բուն		պտուղ
Եիւ րէկ	սիրտ	զէն ճիւր	շղթայ
Եիւք սէք	բարձր	զի եան	զէն
Եէ քիւն	գումար	զին նէթ	հանդէս
Եօլ ճու	ճամբորդ	զուռ նա	վող
Եօլ տաշ	ընկեր	զօռ պայ	ապտտամբ
Եօռ կուն	հոգնած	Ե	
Եօր թու	տօն	էզ պէր	սերտ
Օ		է թէկ	ծայր փէշ
զա թը	բուն	էթ մէք	անել
զա լըմ	անգուծ	է լէք	մաղ
զահ րէ	համբար	էլ մաս	անդամանդ
			Տաճի:

Տաճի:

Լ:

է ձեղ

է մէկ

է մին

է մ մա

էյ էր

էյ էր

էյ լիք

էյ լի

էն լի

էն մէ

էն մէք

է շէկ

է պէ

էս կի

էս պապ

էվ լատ

էվ վէլ

էր քէկ

էր քէն

Հայերէն:

օրհաս

աշխատ

տանք

ապահով

բայց

Թամբ

եթէ

բարութի

ծուռ

լայն

խոնավք

եղնիլ

էշ

դահեկ

հին

լաթ

որդի

առաջ

արու

կանուխ

Տաճի:

Լ:

էք մէկ

էք մէք

էք սէք

էօ լիւմ

էօլ մէք

էօ միւր

էոյ մէք

էօր մէք

Բ:

ըլ ըլպ

ըպ ըբք

ը ռայտ

ը ռաֆ

ըռզ ըլ

ըռզ սրզ

ը ռէնկ

ը ռրզկ

ըռ կատ

ըս լաք

ըր մսք

Հայերէն:

հաց

ցանիլ

պահատ

մահ

մեռնիլ

կեանք

գովել

հիւսել

ռուկան

որձատ

աջող

դարակ

ամօթխած

անամօթ

գոյն

ըռզակ

բանւոր

թաց

դեռ

Տաճի:

Տաճկ:

Թ

Թա զէ

Թա լաշ

Թահ տա

Թաճուպ

Թանկ ըր

Թա պաք

Թառ լայ

Թա սա

Թա վան

Թաւլ շան

Թէ զէկ

Թէլ լալ

Թէ մամ

Թէ մէլ

Թէ միզ

Թէմպէլ

Թէն հա

Թէպ տիլ

Թէ փէ

Հայերէն:

Թարմ

տաշեղ

տախտակ

զարմանք

աստուած

պնակ

արտ

հոգ

առաստուղ

նապաստ

տակ

աթար

մուկետիկ

լրման

հիմ

մաքուր

ծոյլ

առանձին

ծպտեալ

ծար

Տաճկ:

Թ

Թէք մէ

Թէք նէ

Թէֆ տիշ

Թըռ նաք

Թըռ փան

Թի Թիզ

Թիլ քի

Թիւր լիւ

Թիւր քիւ

Թիւ փէնկ

ԹուԹմաք

Թուռ նա

Թուռ շի

Թօ փալ

Թօ փուզ

Ի

Ի զին

Ի լաճ

Ի լիմ

Ի լիք

Հայերէն:

աքցի

տաշտ

քննութի

ըզունկ

գերնտի

դեդ

աղուէտ

կերպ

խաղ

հրադան

բռնել

կռունկ

ԹԹվուտ

կաղ

լախտ

հրաման

դեղ

իմաստութի

ծուծ

Տաճկ:

Տաճի:	Հայերէն:	Տաճի:	Հայերէն:
Ի		Ի	
ի ման	Հաւատար-	ի փեկ	մետաքս
	մուծի	իփ լեք	դերձան
իմ տաւտ	օգնուծի	ի քի	երկու
ի նէ	ասեղ	եք ըար	խոստում
ի նամ	Հաւատա-	Լ	
	ըիմ	լա Ղրմ	ական
ի նէք	կով	լայ ըք	արժան
ին ճէ	բարակ	լա քին	բայց
ին ճի	մարգրիտ	լէզ գէթ	համ
ին ճիլ	աւետարն	լէյ են	լական
ին ճիք	թուզ	լէյ լէկ	արագիլ
ին սան	մարդ	լի ման	նաւահան
ին սաֆ	խղճմտանք		գիտ
ին քեար	դւրացումն	լու ղէթ	բառ
իշ կիլ	կասկած	լօք մա	պատառ
իշ մէք	խըմել	Խ	
ի ըին	թարախ	խա լաթ	կապայ
իւզ նիւք	դարձ հի-	խա մուր	խըմոր
	վանդուի	խա նէ	տուն
իւրք մէք	խրտիլ	խա ըապ	աւերակ
			Տաճի:

Տաճի :

Լ

խոր ետք

խոր սրմ

խոշ նուր

խո ոռգ

խո վա

Լ

կեզ մէք

կե լին

կել մէք

կե ձէ

կե մի

կե միք

կեշ մէք

կե բէք

կեր շէք

կեօմ լէկ

կեօմ միք

կեօք մէք

կիզ լ

կիւթ մէք

Հայերէն :

վարունկ

ազգական

գոհ

աքաղաղ

ԴՄԼ

շրջիլ

հարս

գալ

գիշեր

նաւ

ոսկոր

անցնիլ

պիտանի

ձշմարիտ

շապիկ

թաղել

տեսնել

ծածուկ

երթալ

Տաճի :

Լ

կեր մէք

կիւ զէլ

կիւլ լէ

կիւլ մէք

կիւ նահ

կիւ նէշ

կիւն լիւք

կիւն տիւզ

Հ

հա լա

հա լաթ

հալ քա

հա ձի

հա մալ

հա մամ

հոյ վան

հաս աա

հաս բեթ

հա վա

հա վէս

Հայերէն :

մտնել

գեղեցիկ

գնտակ

ծիծաղել

մեղք

արև

խունկ

ցորեկ

հոր քոյր

առասան

օղ

միհտեսի

բեռկիր

բաղնիք

անասուն

հիվանդ

փափաք

օդ

սեր

Տաճի :

Տաճկ :

Հայերէն :

Տաճկ :

Հայերէն :

Հաքիմ

դատաւոր

Ճէ վապ

պատասխան

հէլալ

արդար

Ճէ վիզ

ընկուզ

հէլպէթ

ի հարկէ

Ճէտ վեր

ճարտավիր

հէլվա

հրուշակ

Ճէօ մէրտ

առատա

հէքիմ

բժիշկ

ձեռն

հիլալ

քշփորիկ

Ճիզ մէ

կոշիկ

հիսար

աշտարակ

Ճի եր

փայծեղ

հիւ նէր

արուեստ

Ճի վա

սնտիկ

հօգ նա

գրեխ

Ճիւմլէ

ամմէն

հօ ճա

վարպետ

Ճիւմ հիւր

ամբոխ

Ճ

ճա հիւ

տհաս, կիփ

Ճիւ նիւն

զեղև, գի-

խակամիտ

Ճիւպ պէ

նեմոլ

ճէ զա

պատիժ

Ճիւպ ամ

ամղան

ճէլ լատ

դահիճ

Ճիւ լիւմ

յայտնի

ճէ հէզ

օժիտ

Ճիւ հ մուռ

գինեթափ

ճէնկ ճի

պատերուզ

Ճիւ մուռ

հաստատ

մական

Ճիւ մուռ

կապիկ

ճէն նէթ

արքայուի

Ճիւ կալ

կրակաման

ճէ ուհ

վերասպ

Ճիւ ճա

կերակուր

B 4

Տաճկ :

Տաճի:

Ս

ման տա
ման տալ
մա ու
մաս բաժ
մա վի
մատ տե
մաքալու
մաք սըմ

մաք սուս
մէ զար
մէ լիւ
մէճ նիւն
մէ մէ
մէյ տան
մէ քեան
մէք տէպ
մէք տիւպ

մէօ հիւր

Հայերէն:

գոմէշ
ախլանք
ե. երդ
ծախք
կապուտ
իւլեթ
ընդունելի
տրդայ. ե-
րեխայ
յատկան
գերեզման
տիւուր
գեղեսեալ
ծիծ
հրապարկ
բնակւրան
դպրտուն
ողջունա-
գիր
կնիք

Տաճի:

Ն

միւ թիւ
միւ հլիւզ

միւշ կիւլ
մուրթատ
նազ լթ
նալ պանտ
նա մազ
նա մուս
նամ տար
նա սիպ
նա տիր

նէ նէ
նէր կիզ
նէօ պէթ
նէ ֆէս
նի զա
նի զամ

Հայերէն:

հնազանդ
կոտոր ըն-
կած
տարկուս
ուրացող
պշտող
պայտառ
աղօթք
պտկունք
անուանի
վրձակ
հագիւ
գտնւիւող
մայր
նարգէս
կարգ
շունչ
վէճ
կարգա-
ւորութիւ
Տաճի :

Տաճկ:	Հայերէն:	Տաճկ:	Հայերէն:
Ն		Շ	
Նիյ էթ	դիտաւո-	շէ քէր	շաքար
	րուծիւն	շէք վա	ամբաս-
Նիս պէթ	հեծուկ		տանուի
Նի քեաՏ	ս.մուս-	շիմ' շէկ	փայլակ
	նուծի	շիմ տի	հիմայ
Նիք ըիզ	ոտնացաւ	շի շէ	շիշ
Նօք տա	կէտ	շիշ մէք	ուռիլ
Շ		շիւպ հէ	երկբայուի
շա հին	բազայ	շիւ քիւր	գոհուծի
շա հիտ	վկայ		
շայ ըօտ	աշկերտ	ու գաք	հեռու
շաշ կրն	շրշմած	ու գուն	երկան
շաշ մաք	շրշմիլ	ու ճուգ	աժան
շա քա	հանաք	ում մաք	յուսալ
շէ հիտ	միրտիրոս	ու մուտ	յոյս
շէ հեր	քաղաք	ույ ուզ	բորոտ
շէյ թան	սաստանայ	ույ քու	քուն
շէ ըսպ	գինի	ու շաք	տղայ
շէ ըի	երաւացի	ուշ մաք	թռչիլ
շէր պէթ	օշարակ	ուս լու	պարկեշտ
			Տաճկ:

Տաճկ :

Ո

ու սուլ

ուս տա

Չ

չա գալ

չաք մաք

չաթ լաք

չալ կը

չալ մաք

չա մուռ

չայ բո

չայ լաք

չալ տար

չա տըր

չա բէ

չա բըք

չար շաֆ

չար շը

չա փա

չափ կըն

չէ լիկ

Հայերէն :

հնարք

վարպետ

ճագար

հրահանք

ճաթած

նուագ

գողնալ

ցեխ

սէգ

արագիլ

աշարայ

վրան

ճար

տրեխ

սավան

շուկայ

բահ

շուստ

պողպատ

Տաճկ :

Չ

չէվ բէ

չէօղ մէք

չէօփ լիւք

չէօք մէք

չը նար

չըպ լաք

չը բա

չըք մաք

չըք բրք

չիգ մէ

չի մէն

չիմ շիր

չիմ տիք

չի շէկ

չի վի

չի վիտ

չիբքին

չիւ բիւկ

չիֆտ լիկ

չու պուք

Հայերէն :

շրջապատ

արձրկել

աղբիւս

չոքիլ

սօս

մերկ

մախր

եւանել

ճախրակ

կօշիկ

սէգ

տօսախ

կօմիթ

ծաղիկ

բւետ

լեղակ

տգեղ

փիթիթած

ագարակ

ճաղկ

Տաճկ :

Տաճի:

2

չու վալ
չու քուռ
չո ձուք
չո պան
չո բապ
չոր պա

Պ

պա գրռ
պա 7 շիշ
պա ետծ
պա զար
պա թալ
պա լրք
պալ թա
պալ կամ
պալ տրգ
պալ տրր
պա 5 շէ
պաղ պան
պայգուշ

Հայերէն:

քուրճ
փոս
տղայ
հովիւ
գուլպայ
ապուր

պղինձ
պարգէ
քաբթու
վաճառ
խափանած
ձուկ
կացին
տողուն
քենի
սրունք
պարտէզ
այդէպան
բու

Տաճի:

Պ

պայ րաք
պա պա
պա մա
պա մութ
պա տէմ
պա բրշ
պար տաք
պաք մաք
պէ եան
պէ թէր
պէլ լի
պէ կիր
պէլ լիկ
պէ շիկ
պէռ պէռ
պէր պատ
պէ քեառ
պէք ճի
պէք ոխ
պէոյ իւք

Հայերէն:

դրօշակ
հայր
տալած
կոխել
նուշ
հաշտուի
փարշ
հայիլ
ծանուցել
ալ էլել
յայտնի
բեռկիր ձի
արքայակն
օրօրոց
սափրիչ
խանգարած
ամուրի
պահապան
գինեմոլ
մեծ

Տաճի:

Տաճկ:

Պ

պիթ մէք

պի լէկ

պիլ մէք

պի շաք

պիշ մէք

պի պէռ

պուլ մաք

պու լուտ

պուռուռն

պօղ մաք

պօլ լուք

պօ զազ

պօյ եա

պօյ ուն

պօն ճուք

Ջ

ջու լհա

ջու վալ

ջու հուտ

ջու լլու

Հայերէն:

լըմնալ

դաստակ

գիտնալ

դանակ

ձևել

տաքդել

գտանել

ամպ

քիթ

աւրել

սռատուի

փող

ներկ

վիզ

հիլուն

ջուհալակ

պարկ

հրէա

ցնցոտի

Տաճկ:

Ռ

ռայ եա

ռաքը

ռէ չէլ

Ս

սա գըզ

սա թըր

սաթ մաք

սա լի

սալ քըմ

սա հան

սա դըր

սայ մաք

սան մաք

սա շաք

սա պահ

սա պոռն

սա տէ

սա բայ

սա բը

սա բըք

Հայերէն:

ստրուկ

օղի

քաղցւենի

ձուլթ

սակըր

ծախել

երեքշիւթի

կուզ

սկաւառակ

խուլ

համրել

կարծել

քիւ

առաւօտ

օձառ

պարզ

պալատ

դեղին

փաթտոց

Տաճկ:

Տաճի:

Հայերէն:

U

սար մաք փաթ տել
 սա քա ջրկեր
 սա քալ մօրուք
 սա քառ խեղ
 սաք լը պահած
 սա ֆի զուտ
 սէզ մէք զգալ
 սէ լամ բարե
 սէ մէր կորդին
 սէ միզ գէր
 սէչ մէք Տընտրել
 սէ պէպ պատճառ
 սէվ վապ բարեգոր
 սէ անա ծուծիւն
 սէ տէֆ ձայն
 սէ րին սա տափ
 սէր չէ պաղուկ
 սէր սէմ ծիտ
 սէ փէթ դմլօշ
 կողով

Տաճի:

Հայերէն:

U

սէ քիզ ութը
 սէք սէն ութսուն
 սէօն մէք մարիլ
 սէօք մէք տըճրկել
 սէ ֆա բերկրուի
 սէ ֆեր պատերուգմ
 սէ ֆիչ մոլի
 սըթ մա տենդ
 սը զրը արջառ
 սը նօռ սահման
 սը չան մուկ
 սը րըք ձող
 սըք մաք սըխմել
 սի աչ սե
 սի լաչ զէնք
 սիլ լէ ապտակ
 սիլ մէք սրբել
 սիլք մէք թոթվել
 սի ճիլ վճիռ
 սի ճիմ լար

Տաճի:

Տաճի :

U

սի նէք

սի նի

սին եր

սի վալ

սիր քէ

սիք քէ

սիւզ մէք

սիւ լիւկ

սիւ միւք

սիւ բիւ

սիւր մէ

սիֆ տաճ

սու լու

սու ձուք

սու սամ

սու րէթ

սու փա

սո լաք

սո լուք

սո դան

Հայերէն :

Ճանձ

սեղան

ջիղ

Հարցում

քացախ

տիպ

մզէլ

ազրուկ

խլէիք

ջուկ

ծարիր

սկիզբն

ջուլի

երշիկ

շուշմայ

պատկեր

սրահ

ձախլիկ

շունչ

սոխ

Տաճի :

U

սո մուն

սոյ մաք

սոյ մաք

սո վուք

սո փա

սո քաք

U

վա գլթ

վա տէ

վէ զիր

վէզնէ

վէր մէք

վէ քիլ

վիւձիւտ

վուքուք

S

տալ կա

տա հա

տա մաք

տամ լա

Հայերէն :

գրտակ

կեղվել

հանվեցնել

յուրա

բիր

խողոց

ժամանակ

պայման

եպաքքոս

կշեռք

տալ

փոխանորդ

անձն

տեղեակ

ալիք

ալ

երակ

կաթիլ

Տաճի :

Տաճի:

Հայերէն:

Տաճի:

Հայերէն:

Տ

տայ աք	նեցուկ
տայ ի	քեռի
տայ մա	միշտ
տա նա	հորթ
տա ուր	կորեկ
տառ լըք	նեղութի
տառ կրն	բարկացող
տա վա	վեճ
տա վեթ	հրաւի
	բումն
տավուլ	թմբուկ
տատ լը	համով
տատ սրգ	անհամ
տատ մաք	համը
	տեսնել
տա բաք	սանտր
տորթ մաք	կշռել
տէ լի	խենթ
տէ լիք	ծակ
տէլ մէք	ծակել

տէ մեթ	փունջ
տէ մէք	քսել
տէ միր	երկաթ
տէյ իշ	փոխոց
տէյ մէք	դպշիլ
տէ նիգ	ծով
տէս տէ	խուրձ
տէս տի	սափոր
տէս տուր	հրաման
տէ վէ	ուղտ
տէ րէ	հոր
տէ րի	մորթ
տէ րին	խորուկ
տէր ման	ուժ
տէյ իւշ	ծեծկը
	վելը
տէյ մէք	ծեծել
տէոն մէք	դառնալ
տէօ շէկ	մահիճ
տէօք մէք	վաթել

Տաճի:

Տաճի:

Հայերէն:

Տաճի:

Հայերէն:

Տ

Տ

տէֆ տէր Հաշուագիր
 տի զի շարք
 տի լէկ աղաչանք
 տիլ պագ լեզուանի
 տիլ պէր գեղեցիկ
 տիլ սիզ համր
 տին սիզ անհաւատ
 տի պէկ սան
 տի վան ատեան
 տի վիթ կաղմար
 տի րէկ գերան
 տի րի ողջ
 տիր լիկ խաղաղութի
 տիր սէկ արմուճնի
 տիւ մէն ղէկ
 տիւյիւմ հանգուրց
 տիւյ իւն հարսնիք
 տիւյ մէ կոճակ
 տիւն եա աշխարք
 տիւշման թշնամի

տիւշ մէք ընկնիլ
 տիւտի կ փող
 տիւր կէր հիւսն
 տիւքեան խանութ
 տի քէն փուշ
 տի քիշ կար
 տիք մէք կտրել
 տու ման մէք
 տու վա աղօթք
 տու վար պատ
 տու տաք պոկունք
 տուր մաք կենալ
 տօ լապ պահարան
 տօ լապ անիւ
 տօ լապ որոգայթ
 տօլ մաք լըցվիլ
 տօ լու լեցուն
 տօ լու կարկուտ
 տօղ մաք ծնանիլ
 տօղ րու շիտակ

Բ

Տաճի:

Տաճկ :	Հայերէն :	Տաճկ :	Հայերէն :
Տ		Փ	
տօ մուգ	խող	փէ շին	կանխիկ
տօյ մաք	կշտանալ	փէշ կէշ	ընծայ
տօնդ մաք	սառիլ	փէշ կեր	թշկինակ
տօստլուք	բարեկա - մուծի	փէ տէր	հայր
		փէր տէ	վարդուր
տօքուգ	ինը	փի լիճ	վառեկ
Ր		փիշ մէք	եփիլ
րէ ճա	աղաչանք	փիշ միշ	եփած
Փ		փի տէ	լավաշ
փա հա	գին	փի րէ	լու
փայ է	աստիճան	փիւշ ման	զղջումն
փա շա	բդեշխ	Ք	
փա պուճ	հողաթուփ	քա զա	փորձանք
փառ լաք	փայլուն	քա զան	խալկին
փար մաք	մատ	քա զէպ	պատիժ
փա փազ	տէրտէր	քա զըք	ցից
փէլ թէկ	թլուատ	քազ մաք	փորել
փէհ ըիզ	պսք	քա թըք	թացան
փէյնիք	պանիր	քա լայ	կլայեկ
փէն չէ	ճանկ	քալ բաք	գլխարկ
	Ք C	Տաճկ :	

Տաճի:

Ք

քա լէմ

քա լրն

քա լիպ

քալ մաք

քալպուր

քալ քան

քալքմաք

քա՛հ վէ

քամպուր

քայ ա

քայ մաք

քայ սր

քայ տէ

քանատ

քան լր

քան լր

քան տիլ

քա շըք

քաշ մաք

քապա

Հայերէն:

դրիշ

հաստ

կաղպար

մնալ

խարբալ

վա հան

ելլել

սուրճ

կուղ

ժայռ

սեր

ծիրան

եղանակ

թէ

արունոտ

արընտէր

կանթեղ

դըշալ

փախշիլ

խոշոր

Տաճի:

Ք

քա պաք

քա պիլ

քա պուլ

քա պուք

քառթալ

քառ կա

քա սապ

քա վի

քա վուն

քա վուք

քա տէհ

քա տըն

քա ըրշ

քա ըիպ

քար տաշ

քա փան

քա փաք

քափ լան

քափ մաք

Հայերէն:

դդում

կարելի

ընդունելի

կեղե

արծիւ

ագռաւ

մսագործ

հաստատ

սեխ

խոյր

գաւաթ

տիկին

թիզ

պնդուխտ

եղբայր

ծողակ

խուփ

ինձ

յափրշ-

տակել

Տաճի:

Տառի :	Հայերէն :	Տառի :	Հայերէն :
Ք		Ք	
քա փու	դուռ	քէօ թիւ	չէշ
քափտան	կապայ	քէօյ յիւ	գեղացի
քեա հատ	թուղթ	քէօ սէ	քարց
քեա սէ	կթղայ	քէօ փէկ	շուն
քեա ֆիւր	հայհոյիշ	քէօ փիւկ	փրփուր
քէլ լէ	կառափ	քթ լրք	սով
քէհ լէ	ողիլ	քթ լրձ	թուր
քէ մէր	կամար	քթ արք	կոտրած
քէ շիշ	կրօնաւոր	քրու կրն	ջարդ
քէ պապ	խորված	քրու մսք	կտրել
քէ սէ	քսակ	քր սա	կարձ
քէ սէր	ուրագ	քի թապ	դիրք
քէս կին	կտրուկ	քի լէր	ամբար
քէս մէք	կտրել	քի լիմ	կարպետ
քէ տի	կատու	քի լիտ	կղպագ
քէր փիձ	աղիւս	քիս վէթ	կերպրմք
քէ փէկ	թեփ ցո	քի բա	վարձ
	շէնի	քի բագ	կեռաս
քէք լիկ	կաքաւ	քի բէձ	կիր
քէօ թէկ	ծեծ	քիւնչիւք	խունկ

Տաճկ :

Ք

քիւ շիւկ	պզտիկ
քիւս մէք	քէն ընել
քիւ բէք	թի
քիւ փէ	օղ
քիփ բի	ոգնի
քիփրիկ	թարթիշ
քու զու	գառն
քու թու	սուփ
քու ճաք	դէկ
քոյ ու	հոր
քու շաք	գօտի
քու ու	շոր
քու վէթ	ոյժ
քօ ճա	երիկ
քօ ճա	ծեր
քոյ ուն	ոչխար
քօլ մաք	վոնտել
քօր քու	վախ
քօք մաք	հոտիլ
քօքու	հոտ

Հայերէն :

Տաճկ :

()

օթ լուք
 օ թուզ
 օլ թա
 օլ մաք
 օղ լան
 օ շուլ
 օ ճաք
 օ մուզ
 օյ մա
 օյ ուն
 օռ ման
 օ ուժ
 օռ տու
 օ վա
 օ տա
 օ տուն
 օ բաք
 օր թա
 օր թաք

Հայերէն :

խոտ
 երեսուն
 կարդ
 բլլալ
 մանչ
 որդի
 վառարան
 ուս
 դրոճաք
 խաղ
 անտառ
 ծով
 բանակ
 դաշտ
 խուց
 փայտ
 մանգաղ
 մէջ
 հաշիւն
 կեր
 Տաճկ :

Տաճկ :	Հայերէն :	Տաճկ :	Հայերէն :
Փ		Փ	
Փայ տա	շահ	Փի Եիլ	պատրոյգ
Փա քրք	աղքատ	Փի լիգ	ծիլ
Փէ նա	գէշ	Փիլ հալ	շուամբ
Փէ նէռ	լապտեր	Փիլ ճան	սկահակ
Փէր ման	հրովար-	Փիս կէ	պոնդ
	տակ	Փի տան	տունկ
Փրն տըք	կաղին	Փիր եատ	բողբ
Փը չը	տակառ	Փու ոուն	փուռ
Փըռ շա	վրծին	Փո տուլ	հպարտ

Լուսավանկ բառք :

Տառերէն :

Լ.

Հայերէն :

ադ	պա	պա
ա	թէ	շի
աթ	լա	մաք
աթ	մա	ճա
այ	թրն	ճի
ալթ	մրշ	լրք
ալ	թռն	ճի
ալ	տաթ	մաք
ա	դր	լրք
ա	դր	լրք
ադ	լա	մաք
ա	ճայ	իպ
ա	ճէ	մի
այ	աք	տաշ
այ	լպ	լր
այ	լր	մաք
այ	տըն	լլք

տնկդ
կրակոտ
ցաթկել
բազէ
վեցերորդ
վաթսուննոց
ոսկի ծախօղ
խաբել
ծանրութիւն
կահք կարասիք
լալ
զարմանալի
անվարժ
ընկեր
պակասաւոր
զատել
Լոյս. Լուսաւոր
Տառք

Տաճկերէն :

Ը.

ա	նա՜հ	տար
ան	լա	մաք
աշ	հա	նէ
ա	շըլ	մաք
ա	շըք	լըք
ա	ռա	պա
ա	սըլ	մաք
ա	րա	լըք
ա	րա	մաք
ար	թըր	մաք
ա	քըլ	լը
ա	փէ	ըիմ

Գ.

գա	ռան	լըք
գըռ	մը	զը
գուռ	պա	շը

Ե.

եա	զը	ճը
եա	լա	մաք
եա	լան	ճը

Հայերէն :

բանլիք
հասկընալ
տնտեստուն
բացվիլ
բացութիւն
կառք սայլ
կախիլիլ
ճեղք
որոնել
եվելցնել
խելացի
շատ ապրիտ

մթուծիւն
կարմիր
գորտ

գրագիր
լըզիլ
սուտ զրուց

Տաճկերէն :

Ե

եալ	վար	մաք
եաղ	մուր	լուք
եա	մա	լը
եայ	բլ	մաք
եա	պան	ճը
եա	ռըլ	մաք
եա	րաթ	մաք
եա	րա	մաղ
եա	րա	մաք
եէ	թիշ	մէք
եէր	լէշ	մէք
եիւ	րիւ	մէք
եիւք	սէք	լիք
եու	մուր	թա
եու	վար	լաք
եօլ	ճու	լուք
եօլ	սուղ	լուք
եօ	ռուլ	մաք
եօ	քա	րը
եօք	լա	մաք

Հայերէն :

աղաչել
 վերարկու
 կարկըտած
 տարածիլ
 օտարական
 ճեղքովիլ
 ստեղծել
 ըստահակ, խեռ
 օգտել
 հասնիլ
 տեղաւորիլ
 քալել
 բարձրութիւն
 հակիթ
 կլոր
 ճամբորդութի
 անկարգութի
 հոգնիլ
 վեր
 շօշափել

Տաճկէն :

Տաճկերէն :

Օ

զա	րար	լը
զա	րար	սըզ
զէ	հիր	լի
զէմ	պէ	րէկ
զէն	ձէ	փիլ
զի	ա	տէ
զի	պի	տի

Ի

է	լէ	մէք
էլ	տի	վէն
էյ	լէն	ձէ
էյ	լէն	մէք
էն	կէ	րէք
էն	տա	դէ
էն	տիր	մէք
է	վէլ	քի
էվ	լէն	մէք
էր	մէ	նի
է	քին	ձի
էք	մէք	ձի

Հայերէն :

փնասակար
 անփնաս
 Թիւնաւոր
 զրոպանակ
 կոճապղպեղ
 աւելի
 գծուծ

մաղել
 ձեռնոց
 զբաղումն
 զբաղիլ
 իժ
 կանգուն
 իջեցընել
 առաջին
 կարգովիլ
 հայ
 ցանօղ
 հացագործ

Տաճկ :

Տաճկերէն:

Բ

ը	ը	ճաք
ը	ռա	հաթ
ը	ռաղ	պէթ
ը	ռայ	էթ
ը	ռա	տէթ
ը	ռըս	վայ
ը	սըռ	մայք
ըս	կա	ռա

Թ

թա	պի	էթ
թէն	ձէ	րէ
թէռ	լէ	մէք
թէս	կէ	րէ
թէ	րա	զի
թէֆ	տիշ	ձի

Ի

ի	լէ	րի
ին	լէ	մէք
ին	ձէ	լիք
ին	ձիթ	մէք

Հայերէն:

եղկ
հանգիստ
պատիւ
մեծարանք
կամք
խախք
խածնել
կասկարայ

բնութի
խալկին
քրտնիլ
տոմսակ
կշեռք
քննող

դէպ 'ի յառաջ
տըքալ
բարակութի
խոշտանկել

Տաճկէն:

Տառերէն :

Ի

ին	սան	լրք
ին	սափ	լր
եշ	լէ	մէք
եշ	կիւ	դար
իս	կէմ	րի
իս	կէն	ձէ
իս	տէ	մէք
ի	րի	ձա
իւ	շիւ	մէք
իւ	րիւզ	կեար
ի	քին	ճի
ի	քին	տի

Լ

լա	ղրմ	ճի
լա	հա	նա
լա	քրք	տր
լա	փա	զան

Խ

խաղ	նա	տար
խա	նէ	տար

Հայերէն :

մարդկութիւն
խլմտանքաւոր
գործել
ժրագլուխ
աթոռ
շարշարանք
ուղել
աղաշանք
մրսել
հոլ
երկրորդ
ետրնք

ականահատ
կաղամբ
խօսք
շատ զրուց

զանձապահ
հեւրընկալ

Տառեր

Տաճկերէն :

կ

կէ	զին	մէք
կէ	մի	ճի
կէօ	զեթ	մէք
կիզ	լի	ճէ
կի	ճիք	մէք
կիւ	զել	լիք
կիւլ	կիւ	լիւ
կիւ	ճէն	մէք
կիւ	նահ	քեար

ն

հազ	րէ	թին
հա	մամ	ճը
հա	մա	րաթ
հայ	քըր	մաք
հաշ	լա	մաք
հաս	տա	լրք
հա	վէս	լի
հէլ	պեթ	տէ
հէմ	շէ	րի
հէ	րա	րէթ

Հայերէն :

զգնալ
նաւալար
զգուշանալ
գաղտուկ
կիւսող
գեղեցկութիւն
վարդագոյն
դժուարիւ
մեղաւոր

հրամանքդ
բաղնէպան
աշխատասեր
պօռալ
խաշել
հիւանտութիւն
գործասեր
ի հարկէ
քաղաքակից
տաքութիւն

Տաճկ :

Տաճկերէն:

Ն

Ճա	նա	վար
Ճէ	հէն	նէմ
Ճէ	նա	պին
Ճէն	տէ	րէ
Ճէ	վա	հիւր
Ճէ	րի	մէ

Ս

մա	հալ	լէ
մա	հա	նա
մաղ	տա	նօս
մա	նաս	տըր
մա	մէ	լէ
մաս	լա	հաթ
մա	րի	փէթ
մէմ	լէ	քէթ
մի	սա	փիւր
միւշ	տէ	րի
միւ	րէ	քէտ
միւ	քէլ	լէֆ
մուշ	մու	լա

Հայերէն:

գազան
դժոխք
հրամանքդ
մամուլ
գոհար
տոյժ

թաղ
պատճառանք
քարսոն
վանք
վաշխ. տոկոս
դործառնութիւն
ճարտարութիւն
գաւառ
հիւր
գնօղ
թանաք
փառաւոր
զղեար

Տաճկ:

Տառերէն :

Ն

նա	լըն	ճի
նամ	քեօռ	լուք
նա	սի	հեթ
նաքլ	եթ	մէք
նէ	թի	ճէ
նի	զամ	լը

Ը

շա	հատ	լրք
շա	մա	թա
շայ	ըլտ	լրք
շա	շրթ	մաք
շէհ	զա	տէ
շէ	հիտ	լիք
շէ	հիւր	լի
շէ	րա	հաթ
շէֆ	թա	լի
շիմ	տի	քի
շի	շիւր	մէք
շի	քեայ	եթ
շաշ	կըն	լըք

Հայերէն :

երսանկալածառ
ապերսխտուծի
խրան
պստմել
վերջապէս
կարգու

վկայութի
աղաղակ
աշկերտութի
շփութեցնել
թագաւորի որդի
նահատակութի
քաղաքացի
դատաստան
դեղձ
հիմկիլան
ուռեցնել
ամբաստանութի
տարտամութի

Տառէն

Տաճկերէն

II

ու	զաք	լըք
ու	ղուռ	սուզ
ու	ճուզ	լուք
ու	մուտ	սուզ
ույ	ու	մաք
ու	չուր	մաք
ուս	տա	լըք
ուս	տու	ռա

2

չաթ	լա	մաք
չա	լըշ	մաք
չալ	քան	մաք
չա	ղըր	մաք
չա	րէ	սիզ
չէ	վիր	մէք
չը	քաք	մաք
չի	լին	կիր
չիյ	նէ	մէք
չիյ	նէ	մէք
չիւ	րիւ	մէք

Հայերէն

Հեռութի
դժբաղդ
աժնութի
յուսահատ
քնանալ
թուցրնել
վարպետութի
ածելի

ճաթիլ
աշխատիլ
ծփիլ
կանչել
անճար
պըտըտցնել
հանել
դարբին
ծամել
կոխկռտել
փտտիլ

Տաճկերէն:

Պ

պա	գըռ	ճը
պա	զիր	կեան
պալ	մու	մու
պա	շըր	մաք
պաղ	լա	մաք
պա	ճա	նաք
պայ	ա	շը
պայ	ըլ	մաք
պա	ըրշ	մաք
պէյ	զա	տէ
պէյ	էն	մէք
պէ	շին	ճի
պէս	լէ	մէ
պէ	րա	պէր
պէք	լէ	մէք
պիլ	մէ	մէք
պու	զա	շը
պու	լան	մաք
պօ	շաթ	մաք

Հայերէն :

պղնձագործ
 վաճառական
 մեղրէմոմ
 պօռալ
 կապել
 քենեկալ • իր կնոջ
 քշըրը բռնօղ
 հասարակ
 մարիլ
 հաշտիլ
 պայազատ
 հաւնիլ
 հինգերորդ
 պահծու
 միատեղ
 սպասել
 չգիտնալ
 հորթ
 պղտորիլ
 պարպել

Դ C

Տաճկէն

Տառերէն:

Զ

Զու վալ տըզ

Ռ

ռա ֆա տան

Ս

սա լա Թա

սալ Թա նաԹ

սա տա քա

սա ըըԼ մաք

սա քըն մաք

սաք լա մաք

սէ լա մէԹ

սէր մայ է

սէր պէստ լիք

սէոյ լէ մէք

սէօն տիւր մէք

սի ահ լըք

սի նօռ տաշ

սիւ միւք լիւ

սիւ փիւր կէ

տռա սա մաք

Հայերէն:

մախաթ

Թերխաշ

աղցան

փառաւորութի

ողորմութի

պլլըվիլ

զգուշանալ

պահել

ապահով

գլուխ դրամոց

համարձակութի

լսել զըուցել

մարել

սևութի

սահմանակից

խլլոտ

աւել

ծարվիլ

Դ D

Տաճկերէն:

U

սօղ ուլ ճան

սօ շոփ Լոփ

U

վա լի տէ

վա օիյ էթ

վէ րա նէ

վի Լօյ էթ

S

տա ղլթ մաք

տայ ան մաք

տա նրշ մաք

տա ուլ մաք

տա րա մաք

տէ լի լիք

տէ միր ճի

տէյ իր մէն

տէօն տիւր մէք

տի լէն մէք

տի լէն ճի

տին լէ մէք

Հայերէն:

ճճի

ցրտութի

մայր

կտակ

աւերակ

հայրենի

ցրուել

դիմանալ

հարցընել

բարկանալ

տանտրել

խենթ ու թիւն

երկաթագործ

ջաղացք

պըտըտցնել

մուրալ

մուրացկան

մտիկ ընել

Տաճկ:

Տաճկերէն:

Տ

տի	շա	ըը
տի	վա	նէ
տի	ըիւթ	մէք
տիւ	զէթ	մէք
տիւ	շիւն	մէք
տօ	ղօր	մաք
տօ	քան	մաք
տօ	քու	մաք

Փ

փա	զար	լէք
փա	լա	մար
փա	տի	շահ
փէհ	լի	վան
փէյ	ղամ	պէր
փը	ռա	սա
փի	շիր	մէք
փիւշ	ման	լէք

Ք

քա	ղան	մաք
քա	լայ	լը

Հայերէն:

դուրա
փախուկ
ողջընցնել
շիտկել
մրտմրտալ
ծնանիլ
դպչիլ
գործել

կատա 9

սակարկուծի
հաստ շուվան
թագաւոր
բմբիշ
մարգարէ
պրասխ
եփել
զղջում

վաստակել
կլայեկած

Տօճկերէն :

Վ

քալ	մա	մաք
քալ	տը	ըրմ
քալ	տրը	մաք
քա	մաշ	մաք
քա	մաշ	մաք
քայ	րէթ	լի
քա	նատ	լի
քա	պար	ճըք
քա	պուռ	կա
քա	ռան	լըք
քա	ռար	մաք
քա	ռըշ	մաք
քա	սա	պա
քա	սէ	վէթ
քէլ	փէ	թին
քէ	մէն	շէ
քէն	տին	տէն
քը	գըլ	ճըք
քըս	քան	մաք
քի	լի	սէ

Հոյերէն :

շինալ
 մայթ
 վերցընել
 ակոան առնել
 աշքը խողտալ
 ջանկոտ
 թեաւոր
 ուռեցք
 կողք
 մուծ
 սենալ • մթըննալ
 խառնրիլ
 գեղաքաղաք
 հոգ
 արցան
 ջուծակ
 ինքնիրմէն
 շում
 նախանձիլ
 ժամ

Տօճի :

Տաճկերէն :

Ք

քիւր	լէթ	մէք
քիւ	լիւ	շէ
քուլ	լան	մաք
քու	վէթ	լի
քու	տուր	մաք
քուր	թար	մաք
քու	ռու	մուշ
քօ	փար	մաք

()

օ	թուր	մաք
օշ	րաթ	մաք
օյ	ան	մաք
օյ	նա	մաք
օյ	ուն	ճաք
օն	ալ	թր
օ	սան	մաք

Փ

ֆայ	տա	լը
ֆայ	տա	սրդ
ֆէ	նա	լըք

Հայերէն :

աղտոտել
 ձոյլ
 գործածել
 ուժով
 կատղիլ
 աղատել
 շորցած
 փլըցընել

նատիլ
 հանդիպցնել
 սրթըննալ
 խաղալ
 խաղալիք
 տասնըվեց
 ձանձրանալ

շահաւոր
 անշահ
 գիշուծի

Տառերէն:

Ֆ

Ֆէ րա հաթ
 Ֆիլ տի շի
 Ֆուռ թու նա

Հայերէն:

դարդարումն
 փոսկր
 ալէկոծութի

Քառավանկ բառք:

Տառերէն:

Լ

Հայերէն:

ա զար լա մաք
 ա լըշ տրր մաք
 ալ տա տը ճր
 ա դրո լա մաք
 այ Իթ լա մաք
 այ րպ լա մաք
 ա շըն տրր մաք
 ա շի քեա րէ
 ա վա տան լըք

չեխել
 սորվեցնել
 խաբօղ
 մեծարել
 ըստրկել
 միշտգրել
 մաշեցընել
 յայտնի
 գործիք

Տառերէն:

Տաճկերէնէ

Գ

գը ճըք լա մաք
գրռ մը գը լըք
գու ճաք լա մաք

Ե

եա րա լա մաք
եա րա տը ճը
եա փըշ տըր մաք
եա քը շըք լը
եէ Թիշ տիւ մէք
եէ շիլ լէն մէք
եու մուրթ լա մաք
եու վար լան մաք
եէր լէշ տիւ մէք

Ե

էյ է լէ մէք
էյ լիք պիլ մէգ
է վէթ լէ մէք

Բ

ը աա հաթ սըգ
ը աաղ պէթ լի

Հայերէնէ

խըտղըտցնել
կարմրուածի
գըկէլ

վիրաւորել
ստեղծող
կպցընել
շնորհքով
հասցընել
կանանշիլ
հա կիթ ածել
գլորիլ
տեղաւորել

խարտոցել
ապերախտ
արտորալ

անհանգիստ
պատվաւոր

Տաճկերէն :

Բ

Ը աայ ա ԸԲ
 Ը աայ էթ ԼԻ
 Ը աա տէթ սիզ
 Ը ոէ գիլ ԼԻԲ
 Ը ոըս վայ ԸԲ

Թ

Թէ միզ ԼԵ մէք
 Թէ վէ քէլ ԼԻ
 Թբո մա Լա մաք
 Թիթ բէ մէ մէք
 Թիւր լիւ Թիւր լիւ
 Թու Թուշ տուր մաք

Ի

Ին ճէ ԼԵթ մէք

Լ

Լա ֆա զան ԸԲ

ԼՍ

Խըյ ա նէթ ԼԻԲ

ԼԿ

Կէօն տէ բի ճի

Հայերէն :

Հպատակութի

պատվօղ

ակամայ

խայտառակութի

խախտութիւն

մաքրել

առանց մտածելու

ճանկրթել

չգողալ

կերպ կերպ

բռնկցնել

բարկըցընել

շատախօսութի

անհաւատարմութի

զրկօղ

Տաճկ

Տաճկերէն :

կ

կէօս տէ բի ճի

կէօս տէ բիշ լի

ւ

հէր Թէ րափ տէն

հել լէ պազ լըք

ճ

ճէ նա պի նիզ

վ

մա մէ լէ ճի

մէօ հիւր լէ մէք

մի նա սի պէթ

մու հա սէ բէ

ն

նէ քէս լէն մէք

նէօ պէթ ի լէ

ճ

շէ հա տէթ լիք

շէ քէր լա մէ

շիւպ հէ լէն մէք

շի քէսյ էթ ճի

Հայերէն :

ցցնօղ

տեսքով

ամէն դիաց

խարդախութի

հրամանքնիդ

վաշխառու

կիքել

պատշաճաւոր

պաշարումն

ճշդել

կարգաւ

վկայութի

շաքարեղէն

երկբայել

ամբաստանօղ

Տաճկերէն:

1)

ու մուտ սուգ լուք
ույ ու մա մաք

2

չբ բբ լա մաք
չիմ տիք լէ մէք
չի շէք լէն մէք

9)

պա լբք հա նէ
պա զբշ լա մաք
պաղ պօ զու մու
պա բբշ տըր մաք
պօ զաղ լա մաք

1)

սա լա հա նա
սէ միգ օ թու
սը մառ լա մաք

1)

վէ լէ տիգ նա

Տ

տէյ էշ տիք մէք

Հայերէն:

անյուսութի
չբքնանալ

ճախարակել
կամ թել
ծաղկել

ձկնարան
շնորհել
սյգէկութ
հաշտեցնել
մորթել

սպանդանոց
փրփրեմ
ապսպրել

խորամանկ

փոփոխել

Տաճկ e

Տառերէն:

Փ

փէր տա՜ լա

մաք

արծնել

Ք

քա լա պա

լըք

խուռնամբոխ

քամ չը լա

մաք

ձաղկել

քու վեթ լէն

մէք

ուժովնալ

քօ վա լա

մաք

փախցնել

()

ոյ ա լան

մաք

տնտնալ

ոյ ան տըր

մաք

տրթրնցընել

օն պէ շին

ձի

հնգետասաներորդ

Ք

ֆի լիզ լէն

մէք

ծլիլ

ֆի քիւ սիզ

լիք

անմտութի

ֆօ տուլ լան

մաք

գոռողանալ

Հնդաւանկ բառք :

Տաճկերէն :

Հայերէն :

ա լէ սէ վի է
 այ աք լան տրք մաք
 էա քը շրք սրգ լըք
 էիւ րէք լէն տիր մէք
 էու վար լան տրք մաք
 գի ա տէ լէ մէք
 է պէմ կեօ մէ ճի
 թէ վէ քէլ լի լիք
 հա րամ զա տէ լիք
 ճէ նա պի նի գէ
 մի նա սի պէթ սիգ
 նու հու սէթ լէն մէք
 շիւպ հէ լէն տիր մէք
 սէ ֆիհ լէն տիր մէք
 վէ լէ տիգ նա լըք
 տէ րու նի տիյ տէն
 ֆէ րա գէթ իթ մէք

առ հասարակ
 ոտք վերցրնել
 անյարմարութի
 սիրտ տալ
 գլորցրնել
 էվելցրնել
 մոլոշ
 անընտրողութի
 խաբեբայութի
 հրամանու ցնիդ
 անպատշաճ
 գէշնայ
 երկբայեցրնել
 անառակ անել
 խորամանկութի
 սրտանց
 վելջայնել ալ չընել

Խ()-

ԽՕՍԸԿՅՈՒԹԻՒՆԻ ՏՐՃԿՆԵՐԷՆ ԵՒ ՀՐՅՆԵՐԷՆ

Ս. ասն հայոց լեզուին :

Տաճիւրէն :

Հայերէն :

Սէ միլէթտէն սիւ
սէն . (կամ հազրէ-
թին :)

Լըմէնի էմ :

Սէ իստէրսին էոյ-
րէնմէյէ :

Լըմէնիձէ :

Ինչ ազգէ էս դու.
(կամ հրամանքդ :)

Հայ էմ :

Ինչ կուզես սով-
րիլ :

Հայերէն . (կ՛հ հայե-
վար :)

Տաճիւ

Տաճկերէն :

Եւ հէփ երմէնիւէր
պիլմէզէ՛ր մի երմէ-
նիճէ :

Հայր. հէփիսի պիլ-
մէզէր :

() նուն իշին եւզորք
պու քիթապը քի՛
պունտան էյրէն-
սինէր :

Օ իրէմ հէր պիր միլ
լէթէ ճայիգ տիր կէն
տի անա տիլինի պիլ-
մէյէ . վէ էյէր պիլ-
մէզսէ , էյրէնմլյէ :

Նէ շէքիլ տիլ տիր
երմէնի տիլի :

Փէք էսկի , փէք գէն-
կին . վէ փէք կիւ-
զէլ տիր :

Նէ՛ թիւրլիւ թէ-
լաֆուզու վար :

Հայերէն :

Հապա ամմէն հայե-
րը շգիտե՛ն հայե-
րէն :

Սէ . ամմէնքը շգի-
տեն :

Ընոր համար գրե-
ցինք աս գիրքս՝ որ
ասկից սովորին :

Ս՝ զի ամմէն ազգ
պէտք է որ իրեն
բուն լեզուն գիտնայ .
և թէ որ շգիտեր ,
սովորի :

Ի՛նչպէս լեզու է
հայոց լեզուն :

Խիստ հին , խիստ
ճոխ , ու խիստ գե-
ղեցիկ է :

Որպիսի ասմունք
ունի :

Տաճկ :

Տաճիւրէն:

() Թա պապէթ. նէ
գապա, նէ փէք ինձէ.
վէ փէք Թաթլը ար.
իլլաքի նէզէման ա-
տամ էյի Թէլաֆուզ
իտերսէ:

Աիւճ մի տիր պու
տիրի էյրէնմէք:

Հայրը. գոլայ տըր.
իլլէ սէվէնէ. վէ
հալէսլիէ:

Լայլէ իտէ սէվկիւլիւ
գարտաշում. հալէս-
իլէն. վէ գայրէթի-
լէն էյրէնմէլի:

Ա է նէզէման օլքա-
տար էյրէնիրսին քի
պիրազ սէյլէյէպի-
լիրսին, պաշլա ար-
թըք չոք քերէ պու
տիլտէն սէյլէմէյէքի

Հայերէն:

Միջակ, ոչ հաստ.
ոչ խիստ բարակ.
ու խիստ քաղցր.
մանաւանդ երբոր
մարդ աղէկ արտա-
բերէ:

Դժուար է աս լե-
լուն սովորիլ:

Չէ. դիւրին է. մա-
նաւանդ անոր որ սէր
ու ջանք ունի:

Արեմն եղբայր իմ
սիրելի. սիրով ու
ջանքով պէտքէ սով-
որիլ:

Ա երբոր այնչափ
կու սովորիս որ կըր-
նաս քիչմը զրուցել.
սկսէ՛ ալ շատ ան-
գամ աս լեզուով
զրուցել. որ լեզուդ

Տաճի:

Տաճիւրէն :

տիլին աչըլսըն . վէ
տոհա էյի էօյրէնէսին

|| Է նէ վաքիթ քի
էրմէնիճէ սէօյլէրսին
փաք տիլտէն սէօյլէ .
նիճէ քի պու քիթույ-
տայ եազըլմըշ տըր .
վէ պաշքա տիլէր-
տէն սէօզլէր գառըշ-
տըրմա :

Հայերէն :

բացվի, ու ալ աղէկ
սովորիս :

|| Էրբոր հայերէն
կրգրուցես . մաքուր
լեզուն զրուցէ, ինչ-
պէս որ գրած է սոս-
գրգիս մէջը . ու ու-
րիշ լեզուներէ խօս-
քեր մի խառնեց :

|| Սոսակչո-նի վարդապետին ընդ աշակերտին :

Չօք եաշա պէտրոս
քի պէօյիւն, կամ
պուկիւն էրքէն կէլ-
տին ուստայէ :

Պէօյլէ ճայիզ տիր
էթմէյէ էփէնտիմ .

Եւ տապրիս պէտ-
րոս, որ ասօր կա-
նուխ դպրոցն ե-
կար :

Ըյսպէս պէտք է որ
անեմ պատուելի

դ D

Տաճի :

Տաճկերէն :

Ուստայ, էյեր իստեր-
 աեմ էյի էօյրէնմէյէ :
 Քէշկէ պէօյլէ էթ-
 աէյիտիլէր հէփ շայ-
 իրալէրիմ, հէփիսի
 էյի էօյրէնիլէրիտի.
 վէ պէն փէք հօշնութ
 օլուրուտում :

Հաք տըր տէտիլին
 էփէնտիմ ուստա .
 պէն պէնիմ պօրձու-
 մու ճահթ իտէրիմ
 էտաէթմէյէ, վէ հօզ-
 րէթինին թէմպի-
 հինի թութմայէ :

Ուստայէ կէլմէքտէն
 էվէլ տուվաէթտի՞ն
 մի էվտէ, վէ պապա-
 նըն վէ անանըն տու-
 վալէրինի ալտը՞նմը.
 վէ անլէրին էլլէրի-
 նի էօփտի՞ւն միւ :

Հայերէն :

վարպետ, թէ որ կու-
 զեմ՝ աղէկ սովըիլ :
 Երանի՝ թէ ամմէն
 աշկերտներսալ այս-
 պէս անէին, ամմէնք-
 նալ աղէկ կու սով-
 րէին . ու ես խիստ
 գոհ կըլայի :

Ղշմարիտ է ըսածդ
 պատուելի վարպետ .
 ես իմ պարտակա-
 նութիւն կու ջանամ
 կատարել, ու հրա-
 մանօք պատուէրը
 պահել :

Սարպետ գալէն ա-
 ռաջ աղօթք ըրի՞ր
 տունը, ու ծնողացդ
 օրհնութիւր առի՞ր,
 ու անոնց ձեռքը
 պագի՞ր :

Ե

Տաճի :

Տաճկերէն:

Պէլի սուլթանըմ.
 հէր կիւն պէօյլէ
 խտերիմ. նիճէ քի
 հազրէթին թէմպիհ
 էթմիշսին պիզէ:
 Նէ՛ տուվա իտերսին
 սապահլարը:
 Իլքէվէլ օյանտըղըմ
 քիպի՝ խաշ չըքա-
 ըրըրմ իւզիւմէ. վէ
 Տը եթէ շրթունքը՝
 եքի քէրէ տերիմ՝
 պիր տունու: ()նուն
 սօնրա կիյինիրիմ.
 վէ տիզ չէօքէրիմ.
 վէ սէճտէ գըլարըմ
 ալլահայ. վէ շիւքիւր
 վէրերիմ պանա էթ-
 տիյի ճիւմլէ էյլիք-
 լէրի իշին. իլէքի օլ
 կէճէ պէնի սաղսէ-

Հայերէն:

Հրամարես պատուել
 վարպետ. ամմէն օր
 այսպէս կանեմ. ինչպ
 որ հրամանքդ ապս-
 պրերես մեզի:
 Ի՛նչ աղօթք կանես
 առաւօտուները:
 Պինտ առաջ որ կար-
 թըննամ. խաշ կու-
 հանեմ երեսս. և Տը
 եթէ շրթունքը՝ եր-
 կու անգամ կասեմ
 մէկ տունը: Ի՛նկից
 ետքը կու հագնուիմ
 ու ծունկ կըչօքիմ,
 ու երկիրպագութի
 կուտամ՝ոյ. ու փառք
 կուտամ ամմէն բա-
 րերարութիւններուն
 համար՝ որ ընծի ը-
 րերէ. աւ մանաւանդ

Տաճկ:

Տաճկերէն:

լիմ սաքլամբշ, վէ
տէրիմ ալլահայ .
Ինանրորմ սանայ .
ուժուտ իտէրիմ սա-
նայ . սէվէրիմ սէնի .
վէ սէնին հաթրըն
իշին՝ փիւշման օլու-
րում հէփ կիւնահ-
լէրիմտէն . վէ նիէթ
գօրում արթըփ կիւ-
նահ իշլէմէմէյէ :
Պունտուն սօնրա՝ թէս
լիմ իտէրիմ պէնի
ալլահա . ազիզ մէրի-
էմ՝ ալլահըն անասր-
նայ . ազիզ գրիգոր
լուսաւորիչ պապա-
մրզայ, ատաշ սուր-
բումայ . վէ կէօզճի
մէլայիքիմէ :

Հայերէն:

որ ան գիշերը առողջ
և ամբողջ պահեր է
զիս ու կրսեմ առած .
կուհաւատամ քեզի .
կույուսամ՝ ի քեզ .
կուսիրեմ գրեզ . ու
քու սիրուն համար
կուցաւիմ ամմէն
մեղքերուս վրայ . ու
կառաջադրեմ որ ալ
մեզք չգործեմ :
Լ՝ սկից ետե կու-
յանձնեմ զիս այ .
մարիամ՝ Թաճնայ .
մեր սբ հայր գրիգոր
լուսաւորչայ . ան-
ունանկից սրբուս .
և պահապան հրեշ-
տակիս :

Տաճկերէն:

Սօնրա տերիմ' պիր
Հաւատամք, պէշ
Հայր մեր. պէշ Ող-
ջոյն քեզ. վէ պիր
Փառք հօր:

Սէ պէոյլէ պիթի-
րիւրիմ սապահ տու-
վամը:

Պու տուվալերի իտե
րիմ աքշամոայ' եւթ-
մաքտան էվէլ. իլք
էվէլ ալլահա շիւ-
քիւր վերմիլէն քի
պենի օլ կիւն սաղ
սէլիմ սաքլամըշ, վէ
սօնղսօնղունտայ տե-
րիմ' պիր քերէ' իսա-
ղաղուծք յայս և 'ի
սոյն'. վէ խաչ չը-
քարըրըմ իւզիւմէ.
վէ եաթարըմ:

Հայերէն:

Ետև կասեմ մէկ
Հաւատամքմը. հինկ
Հայր մեր. հինկ Ող-
ջոյն քեզ. ու մէկ
Փառք հօր:

Եւ ասանկ կու լը-
մնցնեմ առաւօտեան
աղօթքս:

Ի՞նչ աղօթքներս կա-
նեմ իրիկուննալ'
պարկէլէս առաջ.
Պինտ առաջ 'տց
Փառք տալով' որ ան
օրը զիս առողջ և
ամբողջ պահեր է.
ու վերջը մէկ հեղ-
մը կասեմ' իսա-
ղաղուծք յայս և 'ի
սոյն'. ու խաչ կու-
հանեմ երեսս. ու
կու պառկիմ:

Տաճկ:

Տաճկերէն :

Հնչ պէրհուտոր օլա-
սրն սէվկիւլիւ շայ-
րրտրմ :

Եւ էյրէնէյիմ շիմ-
տի ազիզ ուստա :

Կէթ պիր սահաթ
պիր. քիթ ապ օքու, քի
թէլաֆուզուն աշլ-
սրն :

() քուտուլմ ուստա :

() քու պաքայլմ պէ-
նիմ էյիլմտէտէ :

Չօք եաշայասրն, էփ
էյիճէ օքու րսուն :

Ղանրմ ուստա, էյ-
րէթ պանա փէք էյի
օքումասրնր :

() քումաղըն թար-
զը, վէ մաքամը պու-
տուր :

Հայերէն :

Հատ ապրիս, զար-
գանաս իմ սիրուն
աշկերտս :

Ինչ սովբիմ հիմայ
պատուելի վարպետ
Գնահ մէկ ժամ
գրավարժութի կար-
գահ. որ վարժի լե-
զուդ :

Կարդացի վարպետ :
Իմացս ալ կարգահ
որ տեսնեմ :

Հատ ապրիս, ինչ ե-
լիցէ աղէկ կը կորդաս :
Կաղաչեմ վարպետ,
սովբեցուր ընծիկ
խիստ աղէկ կարդալը
Կարդալուն կեր-
պը, ու եղանակը
այս է :

Տառկերէն:

Թանա թանէ. հէր
պիր եազըլարը կէն
տի գաթը թէլափո.
դուռլան օքումալը.
վէ պիր սէօզիւ օյ
պիր սէօզտէն էյի
այըրմալը. վէ նէ
րէտէ քի նօքտա վա
րիսէ. օրատա սօլոք
այմալը. վէ նէ զէման
պիր հանէ սէօզ պի
թէրսէ. օրատա տա
հա էյիճէ քէսմէրի:
Եյէր ալէսէվիէ մատ
տէ իսէ. եա նաքլի.
տիւմտիւզիւ է օքու
մալը. էյէր շաշաճաք
մատտէ իսէ. թիճիւ պ
իտէրէք. էյէր սու
վալ իտէճէք մատտէ
իսէ՝ սօրարաք. էյէր

Հայերէն:

Հատիկ հատիկ. ամ
մէն մէկ գիրը՝ ի
րեն յատուկ հրն
շումով պէտքէ կար
դալ. ու մէկ բառը
մէկալ բառէն աղէկ
զատել. ու որ տեղ
որ կէտ կայ՝ հոն
քիշմը կանկ առնել.
ու եբոր մէկ տունը
կր լըմըննայ, հոն ա
ւելի կանկ առնել:
Թէ որ բանը հասա
րակ բան է, կամ
պատմական, դուք
կարգալու է. իսկ
թէ որ զարմացական
է, զարմացակն եղա
նակով. թէ որ հար
ցական է, հարցա
կան եղանակով. թէ

Տառի:

Տաճկերէն:

եալ վարածաք մատտէ
իսէ, ըէճա իտէրէք,
սէրթինի՝ սէրթձէ,
եալաշընը եալաշձա,
հէր պիր մատտէի՝
քէնտի մաքամըլան
օքումալը:

Պէօյլէ օքումաք՝ սաղ
օքումաք տրը. վէ
օքումաքուն՝ սաղտուն
սաղայ տղնանը:

Պունու աա պիլմէլի,
պիր եազըլը՝ օլ պիր
եազըլըլան գառըշ-
տրումալը, վէ պի-
րիսինի օլ պիրիսինին
քիպի. միսալ է ի՝
է քիպի. գի՝ + քի-
պի. Դի՝ է քիպի
է ի՝ է քիպի. Յի՝ Կ
քիպի. « ի՝ քիպի.

Հայերէն:

որ մաղթողական է,
մաղթողական եղա-
նակով. սաստկականը՝
սաստկութեամբ մեղմով.
ամմէն մէկ
բնը իրեն յատուկ ե-
ղնակովը կարդալու է:
Լ.ս կերպ կարդալը՝
կենդանի կարդալ է.
ու կարգացած դող-
ջիկ կը հասկըցվի:

Լ.ս ալ պէտք է գիտ-
նալ. մէկ գիրը մէկ-
ալ գրին հետ պէտ-
քը չէ խառնել. ու
մէկը մէկալին պէտ
հնչել. գոր օրի-
նակ. Բը՝ է ի պէս.
Գը՝ + ի պէս. Դն՝
Ե ի պէս. Եը՝ է ի
պէս. Յն՝ Կ ի պէս.

Տաճկերէն:

ՂԻ՛ շքեպի. զերեմ
պագիլէր վար քի պու
եազըլարըն թէլա-
ֆուզունու գառըշտը
րըրլար. վէ պիրինի
օլ պիրիսինին քեպի
օքուրլար. լաքին պու
եազընըշտըր. հէփ
պու եազըլարըն պաշ-
քա պաշքա թէլա-
ֆուզուվար. նիճէ քի
պաշքա պիշքա եազը-
տըրլար. օնուն իշին
սարլ թէլաֆուզու-
իլէն օքումալըտըր:
Լյամրիւն չօղ օլայ
ազիզ ուստա. պէօյլէ
կիտէր էօյրէնիրիմ.
վէ պունտան սօնրայ
տայմա պէօյլէ ճահթ
իտէրիմ օքումայէ:

Հայերէն:

«Ն՝ օ ի պէս. ՂՆ՝
շ ի պէս. վասն զի
կան ոմանք որ աս
գրերուն հնչումները
կու խառնեն. ու մե-
կը մեկալին պէս
կու հնչեն, բայց աս
խալաւտէ. աս ամմէն
գրերը զանազան հն-
չում ունին. ինչ-
պէս որ զանազան
գրեր են. անոր հա-
մար՝ իրենց յատուկ
հնչումովը պէտք է
կարդալ:
Ընոր հակալ եմ պատ-
վելի վարպետ. այս-
պէս կերթամ կը-
սովրիմ. ու ասկից
ետքը միշտ այսպէս
կու ջանամ կարդալ:

Տաճկ:

Տաճկերէն:

() քուտուքտան սօն-
րայ նէ էս էյիմ :

Պիր սահաթ գատար
եազը եսգ :

Լագտըմ ուստա :
Կեթիբ պաքայըմ
եազընը :

Նէիտէ էլ վերեր :

Նիճէ եազմալը՝ քի
կիւզէլ , վէ եօլու
եազը օլտուն :

Հէփ եազըլարը պիր
քարէր էթմէլի . պի-
րիսի պէօյիւք , պի-
րիսի քիւշիւկ օլմա-
սըն . վէ սրավարտը
տիւզ օլտունլար . պի-
րիսի եօքորը՝ պիրիսի
աշաղը օլմասըն , վէ
պիր լուզէթին եազը-
լարընը պիրի պիրի-

Հայերէն:

Կարդալէն ետե ի՞նչ
անեմ :

Ո՛րէկ ժամմը գիր
գրէ :

Գրեցի՝ վարպետ :
Բեր որ տեսնեմ
գիրըդ :

Ի՞նչ եիցէ՝ տանելի է :
Ինչպէս գրելու է՝
որ գեղեցիկ ու կար-
գով գիր ըլլայ :

Լ՛մէն գրերը մէկ
շափ պէտք է անել .
մէկը մեծ , մէկալը
պզտիկ չըլլայ . ու
կարգով շիտակ ըլ-
լան , մէկը վեր՝ մէ-
կալը վար չըլլայ .
ու մէկ բառին գրե-
րը մէկըմէկի քով
սերտ պէտք է գնել .

Տաճկերէն :

սինին եաննայ սրգ-
 ճայ գօմալը . վէ պիր
 լուղէթին եաղըլա-
 րընը՝ օլ պիր լուղէ-
 թին եաղըլարընտան
 այըրմալը . վէ նօխտա
 լարը՝ եէրինէ կէօրէ
 գօմալը . վէ եա-
 գըլարըն սըրասընը
 տիւզէթմէլի . վէ պիր
 սըրայը օլ պիր սը-
 րատան էյիճէ այըր-
 մալը , վէ պիր քարէր
 եըրսք էթմէլի . վէ
 պիրիսի ուզուն օլ պի-
 րիսի քըսա օլմասըն :
 Վէօյլէ իտէսին . վէ
 վէրտիյիմ էօրինէկէ
 էյի պաքասըն . վէ օնա
 կէօրէ եաղասըն :

Հայերէն :

ու մէկ բառին գրե-
 ըը մէկալ բառին
 գրերէն աղէկ զա-
 տելու է . ու կետերը
 տեղն 'ի տեղը դրնե-
 լու է . ու գրերուն
 տողերը շիտակ ա-
 նելու է . ու մէկ տողը
 մէկալ տողէն աղէկ
 զատելու , ու հա-
 լասար հեռու անե-
 լու է . ու մէկը եր-
 կան , մէկալը կարճ
 չըլլայ :

Բայտէս արա , ու
 տըված օրինակիս
 վրայ աղէկ նայէ ,
 ու այնպէ՞ս գրէ :

Տաճկ :

Տաճկերէն:

Իյէր պու թարիք-
իլէն կի գէլ եազմայէ
այրջըրսան, պիւ թիւն
էօմրիւնտէ էօյլէ կի
գէլ եազարսըն, վէ
էյէր ֆէնա եազմայէ
այրջըրսան, տայմայ
էօյլէ ֆէնա եազար-
սըն:

Կէթիւր տիվիթինի,
գալէմինի, վէ քեա-
հատրնը պանա՝ քի
կէօրէյիմ:

Իշտէ կէթիւրտիմ
ուստա:

Տիվիթին իշինտէ ազ
միւրէքքէպ վար, վէ
գուռուճա տրր, պիր
ազ սուլու օլմալը քի
միւրէքքէպի գօլայ-

Հայերէն:

Թի որ հիմայ այտգ
գեղեցիկ ու կարգով
գրել սովորես, այնպ
կովարժես. և բոլոր
կենացդ մէջ այսպէս
գեղեցիկ կու գրես.
Հապա թէ գէշ ու
անկարգ գրել սով-
որես, յետոյ միշտ այն-
պէս գէշ կու գրես:
Իւր կամղարդ, գը-
րիշդ, ու թուղ-
թըդ ընծի՝ որ տես-
նեմ.

Իհա բերի վար-
պետ:

Կամղարիդ մէջը
քիշ թանաք կայ.
ու ցամաքէ պէտքէ
որ քիշմը ջրի բլայ.
որ զթանաքը հեշ-

Տաճկ:

Տաճկերէն:

Ճա ալասըն. վէ գալէ-
մին էյիճէ իւրիւսիւն
Գալէմինին պուռնու
գըսաճու տըր. պիր ազ
ուզուն օլմաք կէրէք՝
քի տաճ. էյի իշլէսին:
Սաթլաղը ազ տըր.
պիր ազ տաճա զիտէ
իլագըմտըր քի օլ-
սուն՝ քի միւրէքքէպի
էնտիրսին: Քեաճա-
տըն քիւ շիւկ վէ էն-
սիզ տիր. պէյիւճէկ,
վէ էնլի կէրէք քի
օլսուն, քի սըրալար
ուզունճա օլսունլար.
վէ էլին էյի ալըշօրն.
վէ եազընըն շէօհրէ-
թի կէօրիւնսիւն:

Եւազ պաքայըմ էօյ-
իւմտէտէ՝ քի կէօրէյ
իմ նէշէքիլ եազըսըն

Հայերէն:

տով առնուս, ու
գրիշդ աղէկ քալէ:
Գրշիդ ծարը կարճ
է. քիշմը երկան
անելու է, որ ալ
աղէկ բանի:

Ղեղքը քիշ է.
քիշմը ալ մեծ պէտք
է որ ըլլայ, որ ըզ-
թանաքը իջեցնէ:

Թուզթըղ պզտիկ ու
նեղ է, քիշմը ալ
մեծ, ու լան ըլլայ,
որ տողերը երկան
երթան, ու ձեռքդ
աղէկ վարժի, ու
գրիդ շնորհքը երե-
նայ:

Գրէ՛ առջևսալ որ
տեսնեմ՝ թէ ինչպէս
կու գրես:

Տաճիւրէն :

Դրսա թուածմա գա-
լէմի, պիր ազ տահա
եօքարտան թուածքի
գօլայ իւրիւսիւն :
Փէք սրգմա բար-
մաքլարրնը, կէվ-
շէկձէ թուած, տա-
հա էյի կիտէր էլին :
Փէք պանմա քեա-
հատրն իւստիւնէ,
պէօլէ գալէմ աղրը
կիտէր, վէ թէգպօ-
զուլուր, վէ եազը
քեահատրն օլ պիր
թէրաֆինէ կէշէր :
Եյի պաք քի պար-
մաքլարրն պուլաշ-
մասրնլար միւրէք-
քէպտէն. պու փաք-
լըք տէյիլ, վէ քեա-
հատտա պուլաշըր :

Հայերէն :

Կարճ մի՛ բռներ
գրիշը, քիշմը ալ
վերէն բռնէ՛, որ
դիւրին քալէ :
Ե՛ի խիստ ճճմեր
մատուլներդ, թուլ-
կէկ բռնէ՛, ալ աղէկ
կերթայ ձեռքդ :
Խիստ մի՛ կոխեր թղ-
թին վրայ, այսպէս
գրիշը ծանր կեր-
թայ, ու շուտ կա-
վրի, ու գիրը թղ-
թին մէկալ երեսը
կանցնի :
Ըղէկ նայէ՛ որ մատ-
վրներդ չըպլշկին
թանաքով, աս փն-
դուծիւն է, ու
թուղթնալ կու պը-
լշկվի :

Տաճի :

Տաճիւրէն :

Հայերէն :

Պաշտօնը փէք աս-
մա, պիր ազ տաճա
եւ քարը թուծ :
Սաքըն օլ. օլմասըն
քի եազարիքէն տի-
լինի չըքարասըն, եա
աղզընը էյրի պիւյ-
րիւ օյնատասըն :

Գլուխդ խիտ վար
մի՛ ձկեր, քիչմի վէր
բռնէ : () գո՛ւ չ կե-
ցիր, չըլլա՛ թէ՛ եր-
բոր կու գրես՝ լե-
զուդ գուրս հանես,
կի՛ բերանըդ խաղ-
ցրնես, կի՛ ծումուկես :

Սասակցո-ւնի հանդիպման, և ողջունի :

Սապահընըզ խայր
օլայ :
Սաքըտընըզ խայր
օլայ :
Մաքամընըզ խայր
օլայ :
Կէճէնիզ խայր օլայ :
Մաքլէթինիզ խայր
օլայ :

Նարի լուս հրա-
մանոցդ :
Նարի օր հրամա-
նոցը :
Նարի իրիկուն հրա-
մանոցըդ :
Նարի գիշեր հրա-
մանոցը :
Մի բարին :

Տաճի :

Տաճկերէն :

Հօշ կէլտին, սէֆա
կէլտին :Հօշ պուլտուք, սէ-
ֆա պուլտուք :Նիճէսին հօգրեթին
Նիճէ տիր. քէֆինիզԸիւքիւր ալլահա ,
փէք էյի :

Գուլունուզում :

Սէվինիրիմ քի հաղ-
րեթինի սաղլըքտայ
կէօրիւրիւմ :Մլահ հաղրեթինի
տայմա սաղ սէլիմ
սագլասրն :Լօմրիւնիւզ չօղ
օլա :Չօք զամանտան սր-
գուլարըտրմ հաղրե-
թինի կէօրմէյէ :

Հայերէն :

Բարի եկար՝ հաղար
բարով :Բարի գտանք՝ հա-
ղար բարով :Ի՞նչպէս ես հրա-
մանքդ .Փառք աստուծոյ .
լաւ եմ :

Եւրեմ հրամանոցդ :

Սէրախ եմ որ ըզ-
հրամանքդ առողջ
կու տեսնեմ :Ի՞ճ զհրամանքդ միշտ
առողջ եւ ամբողջ
պահէ :Ընորհակալ եմ հը-
րամանոցդ :Ըստ ատենէ որ ըզ-
հրամանքդ կու փա-
փաքէի տեսնել :

Տաճկ :

Տաճիկերէն :

Եւ ի՞նչէ տիր ազիզ
փէտերին, վէ վալիտէ
գատընըն, վէ սէվկիւ
լիւ գարտաշլարըն :

Եւ լա՛հա շիւքիւր .
փէք էյի տիրէր, վէ
հազրէթինին սաղ-
լըլընայ տայմայ տու-
վաճը տրըլար :

Փէք սէվինիւրիմ ,
էօմրիւլէրի չօղ օլ-
սուն :

Եւ լիւրըրըմ, լուծֆ
էյլէ , պէնիմ թէ-
րաֆրմտան օնլարայ
չօք սէլամ էյլէ :

Փէք էյի . պաշ իւս-
տիւնէ :

Հազրէթինիզ տէ
պույուրուն պիզէ ,

Հայերէն :

Ի՞նչպէս է ազնիւ
ւական հարըդ , ու
խաթուն մարըդ, ու
սիրելի եղբարներդ :
Փա՛ռք այ , խիստ
լաւ են . ու հրամա-
նոցը առողջութիւն
համար միշտ կաղօ-
թեն :

Խիստ ուրախ եմ ,
ու մեծապէս շնոր-
հակալ եմ :

Կաղաչեմ՝ շնորհք
արա . իմ կողմանէս
անոնց շատ բարե ա-
նես :

Խիստ բարի . սիրով
կու մատուցնեմ հը-
րամանոցը շնորհքը :
Հրամանքդ ալ հրամէ
մեր տունը . շնորհք

Է E

Տաճի :

Տաճիկիւն:

Քերէմ իտերսինիզ :
վէ փէք մէմնուն օ-
լուրուզ :

Բ. Լ. Տ. Ը. Թ. Գ. Ծ. Ծ. Ծ.
ճանը կէօյիւլտէն
գալուլ իտերիմ տա-
վէթինիզի. վէ զէմա-
նըրլան իտա իտէ-
րիմ պօռմունմուն :

Տուվալէր :

Բ. Լ. Տ. Ը. Թ. Գ. Ծ. Ծ. Ծ.
Հօշմա գալընըզ :
Նէ աճէլէ իտերսի-
նիզ :

Զօք պէղտիրմէյիմ
հազրէթլէրինիզի :
Հայրը սուլթանըմ,
պէղտիրմէզսինիզ պի
զի. իլլէ սէֆա պա-
ղըլլարսընըզ պիզէ :

ԶԲ

Հայերէն:

կանես մեզի. ու մեծ
ուրախութիւն կու-
տաս :

Շնորհակալեմ հրա-
մանոցը. շնորհապր.
ու օիրով կրնգունիմ
հրամանոց հրաւիր-
մունքը. և բոտ ժա-
մանակին կու կտտա-
րեմ պարտականութե

կեցեք բարով :

Ի՞նչ կը փութաք :

Եւտ շճանձրացնեմ
դ հրամանքներդ :
Չէ՞ սիրելի. շեռ
ճանձրացներ մեզ .
հապա մանաւանդ
ուրախութե պատ-
ճառ ես մեզի :

Տաճկերէն:

Պաշտօն քերէ տէ
 քրսմէթ ոլուր՝ կէօ-
 ըիւ շիւ ըիւզ:
 Փէք էյի:
 Սաղ լըճաքլարըւոյ:
 Իշալլահ կէնէ կէօ-
 ըիւ շիւ ըիւզ:

Հայերէն:

Ուրիշ անգամ ալ
 շնորհք կուենեամ
 Հանտրպելու:
 Խիստ լաւ:
 Երթաս բարով:
 Բարով Հանտը-
 պինք:

Եւ զանազան սոլորահան խօսակցութիւնք:

Ներէտէն կելիրսին
 Իշտէն:
 Ներէյէ կիտէրսին:
 Թիւ քեանա:
 Նէ տիր գէնահ թըն
 Օրփձու:

Նիճէ տիր ալըշ-
 վերիշ:

Ուսկից կուգաս:
 Տնէն:
 Ուր կերթաս:
 Խանուծը:
 Ինչ է արհեստըդ:
 Ե՞ծենակա՞ճ վա-
 ճառող:
 Ինչպէս է առու-
 տուրը:

Տաճկէ:

Տառերէն:

Լփէյիճէ. ելվերիւր:
Նրձէ կէշինիւրսի.
նիգ:

Շիւքիւր ալահայ,
կէշինմէմիգ վար պի-
ղէ կէօրէ:

Քաշ զամանտըր քի
պուրատա սըն:

Պէշ երլ տրը:

Հազ իտէրմիսին
պուրասընը:

Պանա կէօրէ ել վե-
րիւր:

Քաշ զաման տահա
նիէթին վար պու-
րատա տուրմայէ:

Պիր քաշ երլ տահա:

Նէ ենի հապէր վար:

Պլմէմ պիր պէլլի
պաշլը հապէր:

Սահիթ քաշտա տրը:

Հայերէն:

Ի՞նչ և իցէ՝ աղէկ է
Ի՞նչպէս կապրիք:

Փնօք այ. ունիմք
մեզի բաւական ապ-
րուստ:

Որչափ ատեն է որ
հոս ես:

Հինկ տարիէ:

Կախօրժի՞ս աս տե-
ղը:

Ի՞նժի համար բա-
ւական լաւ է:

Որչափ ատեն դեռ
կամք ունիս աս տե-
ղոս կենալու:

Քանիմք տարի ալ:

Ի՞նչ նոր լուր կայ:

Չգիտեմ երևելի
լուրմը:

Քանի՞ է ժամը:

Տառերէն:

Լէտիտէ:
 Նէշէքիւ հաւատը
 Լըբ:
 Եղմուր եաղմը մը:
 Լոբ:
 Սրծսմբաւը:
 Պէրի:
 Իշնւրմիսին:
 Հայր:
 Նի՛ճէ տիր պու եը-
 լոն պոլուղու:
 Լի էյիճէ:
 Սճուզուբ տուր:
 Քաշայ վերիւրէր
 պուղայրն քիլէսինի:
 Պիր գուռուշայ:
 Քաշայ վերիւրէր
 պիր փքայ շարապը:
 Տէօրթ փսրայայ:
 Գառնըն աճ տըր:
 Պեր ազ:

Հայերէն:

Լօթն է:
 Ինչպէս է օդը:
 Պարզ է:
 Ինձրե կու գայ:
 Չէ:
 Տսմբ է:
 Հրամբերես:
 Կրմրօիմ:
 Չէ:
 Ինչպէս է աս տար-
 ւան առատութիւր:
 Լիէկ է:
 Լճու թի է:
 Ինչ է գինը մէկ
 շափ ցորենի:
 Մէկ դահեկան:
 Ինչ է գինը մէկ
 քաշ գինուն:
 Չորս դենար:
 Ինօթի էս:
 Քիշ'ը:

Տառակերէն:

Իստ քմիսին եկմիցէ:

Հայր:

Նէ՞ իշին:

Տահա զէմանը տէյ-
ել:

Նէ՞ զէմանտըր վիտը:

Լայլէնտէ, վէ պը-
շամտայ:Շիմտիտէ ադ պիր
շէյ եէ՞մէզմիսին:Հայր, զէմանսրզ
պիր շէյ եէ՞մէմ:Պույուր պիր գահ-
վէ իշէլիմ:

Սանզուր պույուր:

Հաթրրմ իշին:

Ճանը կէյիւլտէն:

Գահվալթը եթ-
տին մի:

Պէլի սուլթանըմ:

Հայերէն:

Կուգես ուտել:

Չէ՞:

Ինչո՞ւ համար:

Պե՞տ ժամանակը
չէ:

Ե՞րբ է ժամանակը:

() Եհասրեկին, ու
երեկունը:Հիմա ալ քիչ մը
բան չէ՞ս ուտեր:Չէ՞, ժամանակէ
դուրս բան չեմ՝ըներ:Հրամէ՛ սուրջմը խը-
մենք:Շորհակալ եմ,
չեմ՝ ուզեր:

Սրտիս համար:

Սիրով:

Նախաճաշիկ ըրեր
ես:

Հրամերես:

Տաճկերէն :

Դարապ իշէ՞րմիսին :

Փէք ազ :

Լսի՞ր :

Օ իրէմ՝ շարապսրդ
տահա սաղ ըմ , վէ
տահա այրք :Եկ՞ճէ իշէրսին շա-
րապը սուլո՛ւ , կամ
սույուլան , եա սու-
սուզ :

Տայմա սույուլան :

Պէցիւն նէ կիւն
տիւր :

Փէրշէմպէ կիւնիւ :

Պէցիւն եէնիր կիւ-
նիւ տիր , եզբսամ
փէհրիզ կիւնիւ :

Եէնիր կիւնիւ տիր :

Եէ երսին պէցիւն :

Չորպա , հաշլամա ,
վէ քէպապ :

Հայերէն :

Գինի կու խմե՞ս .

Խիստ քիչ :

Պատճառ :

Ա՛յ զի առանց գի-
նու՝ ալ առողջ եմ ,
ու ալ զգաստ :Ինչպէս կու խմես
գինին , ջրով թէ
անջուր :

Միշտ ջրով :

Ինչ օր է ասօր :

Հինգշաբթի :

Լսօր ուտիք է՝ թէ
պաք :

Ուտիք է :

Ինչ կուտես ասօր :

Լպուր , խաշած միս ,
ու խորված :

Տաճկ :

Տաճկերէն :

Եւմիշտէ երմիսին :

Նատիր :

Նէ իշին :

Արթմանոան , վէ

հաստալըքտան սա

գընրրմ :

Կէշէնկերտէ միճօղը

նր պօզմուշուտուն :

Հինտի նիճէ սին :

Տահա փէք էյի քէ

Ֆիմի տիւզմէտիմ :

Նէքիմ կէլիւրմի սա

նայ :

Պազի քէրէ :

Իլաճ իսթիմալ ի

տէրմիսին :

Նէ քի հէքիմ վէ

բիրսէ :

Փէհրիզ Թուլմար

մըսըն :

Տայմա :

Հայերէն :

Պտուղ ալ կուտես :

Քիշ անգամ :

Ինչո՞ւ համար :

Զէրմէ, ու հիւան

դուլթենէ կըզգու

շանամ :

Լ'նցած օրերը քիշ

մը տկարացեր էիր :

Հիմա ընտոր ես :

Պէտ խիստ առողջ

շեմ :

Բժիշկը կու գայ քո

վըդ :

Երբեմն երբեմն :

Իեղ կառնո՞ւս :

Ինչ որ բժիշկը կու

տայ :

Սգուշուլթի կաննե

ուտելվի :

Մեշտ :

Տաճկ :

Տառիկիւն :

Իշտահըն վարմը :

Օրեմա պապեթ :

Այբուն էյի մի
տիր :

Չօք քերե :

Վլահ թամամ սաղ-
լեք վերսին հաղ-
րեթինե :

Կամրիւնիւղչօղ օղա :

Հայերիւն :

Մխորժ ունիս կե-
րակրոյ :

Ս ըջակ :

Մնուշ քուն կըլ-
լան :

Ստ մեծի մասին :

Ի ծ կատարեալ ա-
ռողջութիւն պար-
գեէ հրամանոց :

Շնորհակալ եմ :

Բնակչության ժողովուրդը արդեն անկեղ
հայերենի իր ասելին, եւ որոշումն անհետա-
հետա մնայն իր ասելին, եւ մնայն անհետա-
հետա գիտցան իր ասելին գիտքը չէ իրենց հասկնալը,
եւ պէտքէն ար իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան
իւր իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան
մանկեան արդեն իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան
եւ գիտնալ իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան
անունն իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան
անունն իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան
իւրենց յարգութեան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան
արդեն իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան
իւր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան իր ան

() Գորտախոր և շահաւէտ խրատք տա օգտակարանէ
տոռոզը-լէւան, և տա 'ի կէտը տոռոզը ընդ
Էրկար Ժամանակ :

Օ Ղուշանալ պարտ է ըստ կարի 'ի պահ-
պանութի առողջութե, ոչ միայն զե
ապրեսցուք առանց հիւանդութեան, այլ և զե
լաւագոյն ևս ընծայեցուցուք զանձինս 'ի ծա-
ռայութի մեծվայելչութեն ւն՝ նաև ը մարմնոյ :
Սոյ իւրաքանչիւրք պարտի փոյթ տանիլ վասն
անձին առողջութե, և 'ի գործ զնել զամ պատ-
շաճաւոր միջոցս. և յարգել զգարմանս և ըզ-
խրատս՝ աւանդեալս մեզ 'ի մեծամեծ հեղինակաց,
մանաւանդ 'ի գերիմաստն Յաւիկենայ, յորոց զո-
մանս յառաջեբրցուք յառաջիկայդ: Իսկոյ սկիզ-
բըն արասցուք ասել ինչ, նախ՝ զառողջութե
հոգւոյ, և ապա զմարմնոյ :

Ղու յԼ.Յ՝ սիրով եր	կիր :
յաներկիւղից՝ 'ի բաց փա	խիր :
մի՛ չար մարդկան՝ ընկերութի,	
զի՛ծ զհոգիդ՝ կորուսա	ներ :

Եւսի քան զամ պարտ է սիրել զԼ.Յ՝ յամ սրտէ,
յամ անձնէ, և յամ մտաց, և փախչիլ յայն-
ցա-

ցանէ, որք չերկնչեն 'ի նմանէ. վն զի ընկերութ
չարաց՝ կորուսանէ մարդ զանձ, և զդատապարտութի
հոգւոյն յանձին բերէ:

Ի պակասել՝ քեզ բժշ	կաց:
սրտիւ հանգիստ՝ և ուրախ	կաց:
և չափաւոր՝ զգուշութիւն,	
'ի կերակրոց՝ հըրաժար	եաց:

Ուր նուազութի է բժշկաց՝ 'ի գործ զիր զայն
երիս: Զանա նախ՝ պահել միշտ զսիրտ քո
ուրախ և զուարթ լընդ՝ փոյթ տար ունիլ ըզ-
հանգստութի և զհանդարտութի հոգւոյ, և մարմնոյ
լաւ երգ՝ պահեալ զբարեխառնութի 'ի կերակուրս,
և ջանալ յառնել 'ի սեղանոյ որչափ և հնար է
ունենլով զեռ ևս ախորժակ ուտելոյ:

Ի յառնելն՝ 'ի յանկող	նոյ:
վասըն աչաց՝ զօրանա	լոյ:
ընդ ցուրտ ջրով՝ և ձեռք յաճախ,	
մի՛ յուլասցին՝ լուանա	լոյ:

Սաստիկ օգտակար է լուանալ յամ առաւօ-
տու զերեսս, և զաչս, ևս և զձեռս բազում
անգամ ցուրտ ջրով. որով զօրանայ ուղեղն, և
պատճառի սրատեսութի աչաց. և յաճախութիւն
լուացման՝ պահպանի առողջութիւն:

Յառաւօտու՝ մինչ որ յառ նէ :
 զանդամս իւր՝ հեղիկ ձրգ տէ :
 և ճեմելով՝ կարեաց մարմնոյն ,
 շարժու մն տոճեալ՝ բնուեն օդ տէ :

Դ յառնելն ընդ առաւօտն յանկողնոյ՝ պարտ է
 մեղմով ձգտել զանդամս իւր՝ և փոքր մօ
 ճեմել, զի այդպիսի շարժումն նպաստէ, և ճա-
 նապարհ հորդէ բնական կարեաց մարմնոյն, և
 զմարդն պահէ առողջ և կոյտիկ :

Յետ զգնելոյ՝ ըզհերս սանտ րել :
 զաղտ ատամանց՝ քերել մաք րել :
 ոչինչ նոճազ՝ և ուղեղան ,
 և անդամոց՝ է նպաս տել :

Շարկաւոր է սանտրել զհերսն ընդ առաւօտն ,
 և ողողեալ մաքրել զատամուսն , յորոց ծագին
 պէպէս բարիք և օգուտք : Բարիք առաջնոյն են ,
 զի պահպանէ զգլուխն մաքուր , և թեթե ՚ի
 կեղտ հիւթոց . բանայ զծակտիս մարմնոյն , յորոց
 ելանեն թանձր ոգիք , և տեսուի աչաց պայծա-
 րանայ՝ ազատ լեալ յայնպիսի աւելորդ հիւթոց :
 Իսկ օգուտք երկրորդն են , զի բառնայ զաղտն-
 ղուիս լնտերաց , որք ապականեն զշունջն , և
 խանգարեն զստամոքսն , յորմէ զհետ գայ և խան-
 գարի մնդեանն , որով ելեալ անկարգ հիւթոց
 յուղեղն՝ ամփոփենն զնա , և վնասեն :

Սեղան անկարգ՝ առանց ա շի .
 որ օգտակար՝ ստամոքս սի .
 անցեալն դէպի՝ չարամիաս ,
 և ոչ կերլեաց՝ համտու ըն ցի :

Սխալ քան զամ՝ պարտէ դնել զաղ յամ սե-
 ղանի , որ և 'ի կերակուրս չափաւորապէս ար-
 կեալ՝ օգտակար է յոյժ , նպաստէ մարսողուն ,
 բանայ զախորժակ , և սպառէ զաւելորդ հիւթս :
 Իսկ չափազանց աղն՝ վնասէ տեսութեան աչաց ,
 չորացուցանէ զհարկաւոր խոնաւութիւն նորա ,
 ծնանի ընդ բոլոր մարմինն զմարմաջ , և յորդե-
 զկծու զկիզիչ՝ և զվնասակար հիւթս :

Ինկոյզ ձկան՝ վերայ կեր եալ .
 պանիր մոյ՝ համադա մեալ .
 զարմանալի օգուտ տեսցես ,
 յագահ ձեռաց՝ զայն ընկալ եալ :

Յետ ուտելոյ զձուկն՝ լաւագոյն է ուտել 'ի վժ-
 քնկոյզս , զի սա ծախէ զմաղասն , (1 .) զոր պատ-
 ճառէ ձուկն . օգնէ ստամոքսին , և չորացուցանէ
 զտեսուի աչաց : Իսկ զկնի մոյ պարտէ ուտել
 զպանիր , որով կիքի ստամոքսն , և մարսողու-
 թին

G 3

(1 .) Սաղաս . լատ . Pituita . Փիղուիդա . իգր .
 Flemma . Ֆլէմմա . գրեմ . Սլալլամ :

Թին զօրանայ : Բայց պարտի լինել սակաւ ինչ :
 Սաղաւսայնոց՝ օգտակարէ հին պանիրն : Իսկ
 ժաւայնոց՝ պանիր թարմ, որ չէ այնչափ աղի :

Պագն լիցի՝ լաւ խմոր եալ :
 յոյժ ծակոտկեն՝ և քաջ եփ եալ :
 մի ջերմ կերեալ՝ գտցես զքեզ,
 զերկնաշորդն՝ և նիհար եալ :

Պարտէ հացին լինել խմորեալ և աճեցուն :
 քաջ եփեալ և ծակոտկեն : Բայց չէ բարի ուտել
 ջերմաջերմ : զի գրգռէ զճարաւ, պատճառէ
 զխցումն մանրերակաց, և հասարակօրէն ապա-
 կանէ զգոյն երեսաց, և ծնանի զջերմախտ :

Դինի ազնիւ՝ կենաց տա ծիւ :
 բնութիւն մարդոյ՝ զօրացու ցիւ :
 Բայց մինչ ըմպես՝ և ո՛չ չափով,
 լիցի քեզ հուր՝ ապակա նիւ :

Դի ի ազնիւ օգտակարէ և պահպանիչ կենաց,
 և չափաւորապէս արբեալ՝ աճեցուցանէ զբնա-
 կան զօրութիւն : Իսկ չափազանցն վնասէ գիտոյ,
 չփութէ զգգայութիւն, խափանէ զյիշողութիւն,
 խանգարէ զիմացականութիւն, և յիմարեցուցանէ :
 Եւ բաց յայսցանէ՝ գրգռէ զբարկուի, ամփոխէ
 զուղեղն, տկարացուցանէ զջիղս, նոճազեցու-
 ցաւ :

ցանէ զուժեղութի, ապականէ զազնի՜ն հիւթս,
 փտտեցուցանէ զնեղքին մասունս, և կարճէ ըզ-
 կեանս: Սատահամբաւ առնէ զանձն, և զա-
 մօնի հարկանէ զազգատոհմն: Յուշ լիցին
 քեզ միշտ՝ զոր ասաց Վիմոսթենէս, զի 'ի
 հարցանել զնա ոմանց, թէ զիւրդ հասեալ էր
 յայն աստիճան իմաստութեան, ետ պատասխանի.
 թէ՛ ոչ երբէք ծախեալ էր, Լոյսի վէ գիւնոյ
 ընդէլոյ աս՝ 'ի անանիւ, որչափ վէ յիւնոյ վառելոյ
 աս՝ 'ի անանիւ:

Պու յետ ճաշուն՝ քուն մի խնդրեր.
 իսկ թէ նիրհես՝ գէթ մի՛ նընջեր.
 և թէ ընթրես՝ թարց հազար քայլ,
 'ի յանկողին՝ մի՛ մտա ներ:

Օկնի ճաշուն խնդրեալ դադար, կամ ճե-
 մել հանդարտ թէ և իցէ սակաւ: Այլ մի՛ եր-
 թար յանկողին, վնդի է վնասակար, և նիւթէ
 զխցումն մանրերակաց, պատճառէ զջերմ, և
 զլարբուխ, ևս և խափանէ զխորթակ. բայց
 փոքր ինչ ներհելն՝ ոչ վնասէ: Իսկ զկնի ընթ-
 րեաց բարեգոյն է միշտ ճեմելն, կամ սակաւ մի
 յայլ ինչ շարժումն զբաղիլն. ապա թէ ոչ՝ կրես-
 ցես զմեծ վնաս: Այլ արդ՝ 'ի մօտոյ լուիցես:

'ի մեծահաց' մեծ ընթր եաց .
 միշտ ստամոքս' պատիժ կըր եաց .
 եթէ կամիս' թեթե գիշեր ,
 թեթեաբար' միշտ ընթր եաց :

Եւ տուտե՛ն յերեկոյն 'ի յընթրիսն՝ պատ-
 ճանէ զմեծ ծանրութի՛ ստամոքսի . և այնչափ
 լիցի չարագոյն , որչափ մտանե՛ն յանկողին իցե
 փողագոյն : Այնքի յոյժ անհանգիստ առնէ զմարդ ,
 միւշև շնորհէ նմա ննջել , որ և ծանրացուցանէ
 զգլուխն , և պատճառէ զմեծագոյն տաղտկուի :
 Իսպոյ փոքր ինչ շարժմամբ՝ մարթ է այսմ անի
 դարման մատուցանել :

Փոփոխեսցէ՛ զգուշու թի .
 զինչ և իցէ՛ սովորու թի .
 Լիփսկրատէս՝ ճշինչ զօրեր :
 Թէ չէր ախտից՝ փոփոխու թի :

Ի՞նչ պահպանութի առողջութե՛ կալ քեզ փա-
 ճան զգուշութի և զժուժկալութի , ոչ միայն
 յուտելն և յըմպելն , այլև ընդգէմ ան սովո-
 րութեց և ժարմնատոր ախտից : Իսպոյ՝ որպէս
 ասեն 'ի հասարակի , թէ չէ պարտ մարդոյ միան-
 գամայն առ մի նուազ 'ի բաց թողուլ զսովո-
 րալան ախտառութիւն , և տալ զանձն 'ի դատար-
 կութի , որ լիւիցի նմա պատճառ կորուսանելոյ
զա-

զառողջութիւն. նոյնպէս ասելի է և նոցա, որք սո-
վոր են ուսել և բնակել չափազանցօրէն : Օ՛խ
ասի, թէ սովորութիւն է երկդ բնութիւն :

Գինի աղնիւ գեղեցկա	տիպ :
զօրեղագոյն՝ այլ ոչ տը	տիպ :
մաքրէ զարիւն որ թէ ունի,	
զհոտ անոյշ՝ զվարդա	տիպ :

Գինին պարտի լինել զօրեղ, գունով գեղեցիկ,
և անուշահոտ : Օրեղ գինին չափաւորապէս
արբեալ՝ օգտակար է առողջութեն մարմնոյ՝ և
աննդեան : Գինին՝ գեղեցիկ գունով, ախոր-
ժելի է և դիւրաւ տարրանայ ընդ մարմին :
Իսկ անուշահոտ գինին՝ յաւէտ զօրացուցիչ է
կենսանական զօրութեն, որ և մաքրէ զարիւն, և
ծնանի զնորբ օգիս :

Սին սյծու նապաստա	կի :
զոյգ ընդ եղան՝ թանձրամա	զի :
են մաղձային՝ և չարաչար,	
վնասակար հիւանդո	տի :

Սին նապաստակի, եղան, և սյծու՝ չեն բարի
ի պահպանութի առողջութեն, վասնզի այսպիսի
միսք ծնանին զթանձր հիւթս, և զմաղձայն
արիւն, և են կարծր ի ծասկել, ծանր ըստ ա-
խորժակաց, և դժուարամարս : Այլ զինչ և իցե
միս,

միս , որոյ կարծր են մաղք՝ չեն ինչ այնչափ
առողջ . այլ յաւէտ այծենին , յորմէ պարտին
օաստիկ զգուշանալ ցաւագար հիւանդութն :

Յոռեգոյն է՝ քան զայծե նի .
առանց գինւոյ՝ միս խոզե նի .
ոչ արասցէ՝ ոչինչ վնաս ,
թէ մատուցի՝ նմա գի նի :

Եթէ զկնի ուտելոյ զմիս խոզի արբեաս ըզ-
պարզ ջուր՝ մեծագոյն վնաս կրեսցես : Եւ այց
եթէ առցես զչափաւոր գինի , լիցի քեզ օգ-
տակար , և աքողջարար :

Ի ճաշել քո՝ կեր քայլ ը քայլ ,
զոյդ ընդ նմին՝ արբ այլ ը այլ .
ձու դիւրամարս՝ եթէ թարմ է ,
որոյ նման՝ ոչ գոյ ինչ այլ :

Ի ճաշելն պարտ է ուտել հանդարտօրէն , և
միանգամայն զոյդ ընդ նմին ըմպել մէջ ը մէջ ,
ունգի դիւրաւ անցցէ կերակուրն չոր կոկորդն
զատ ի վայր , և ստնմոքսն խորամաղրեսցի ըն-
դունել զայն՝ յաւէտ ակործանալ : Եւ մպել ըզ-
ձու դերխաշ՝ օգտակար է , եթէ թարմ իցէ .
զի դիւրամարս է , մաքրէ զարիւն , և զօրացու-
ցանէ զտկարացեալ ծերս՝ և զնորոգ յարուցեալս
ի հիւանդութէ :

Յետ ըմպելոյ՝ զԹարմ ձու .
 Թէ էր եփեալ՝ դերհաս խա շու .
 արբ 'ի վերայ՝ զանոյշ գինի ,
 զի մենդեան՝ է շահա ծու :

Յետ ըմպելոյ զԹարմ ձու՝ ոչ է անտեղի ըմպել 'ի վն զսակաւ ինչ աղին՝ գինի , որ յոյժ նպաստէ ձուոյ Թափանցել մենդեան անդամոց :

Օղոյք ը գինոյ՝ մուտք բաղան եաց .
 նաև հատումն՝ իսկ երա կաց .
 քնդ նուրբ իրօք՝ հսկելն անքուն ,
 նիւթեն սաստիկ՝ վնաս ա չաց :

Բաղանիքն , գինին , և երակ հատանելն՝ յոյժ վնասակար են աչաց . վաճնղի ցամաքեցուցանեն զկարևոր խոնաւութիւն , և այս այնչափ՝ մինչև մարթ է կորնչել տեսութիւն : Այլ 'ի վերքան զամ հսկելն 'ի գիշերի , մանաւանդ՝ եթէ ուսման և ընթերցման գրոց պարապեցի . կամ եթէ այլ ինչ մանր և նուրբ իրօք լիցի պատաղել , և հարկ իցէ անթարթ հայեցիւք սեւեռել զաչս 'ի նոսա՝ բերէ զմեծ վնաս աչաց :

Ժուժկալութիւն՝ կերակը րոյ .
 ժիւնդամայն՝ և ըմպել ւոյ .
 նոյն և քնոյ՝ զլափ եղեալ ,
 խափանեացի՝ իջունած զըլ խոյ .

Ժուժկալութիւն ՚ի կերակրոց և յըմպելեաց ,
 և մանաւանդ՝ բաւականալն չափաւոր քնով՝
 պատճառեն զչորութիւն , և խափանեն լիջունած
 աչաց և գլխոյ . վնդի սոքա երեքին միշտ սպա-
 ճեն զաւելորդ հիւլմս :

Սարբէ արմատ՝ սուտգեն խո տոյն .
 եփեալ գինեաւ՝ զաղտ ատա մոյն .
 զցաւ նորա՝ և ընտերաց ,
 ողողեալ բաճեոյ՝ զհոտ շըն չոյն .

Ս. րմատն սուտգեն (1 .) խոտոյն՝ եռացուցեալ
 և եփեալ սպիտակ գինեաւ՝ զօրացուցանէ զա-
 տամունս , և փարատէ զցաւս նոյն և ընտերացն ,
 և տայ շնչոյն զանուշահոտութիւն , ողողելով , և
 լոճանալով զբերանն՝ երկիցս կամ երկիցս յամ-
 սեան :

Լ. Է.

(1 .) Սուտգեն . Լատ. Tithymalus Գիդիմալուս .
 Իտալ. Totomaglio Խօթօմալիօ . Կմ՝ Titi-
 maglio Խիթիմալիօ . փառ . Սիւտլիւկէն :

Մ. զնոճագոյն՝ փեղե
որով կապեալ՝ աչք զօրա
և կամ եփեալ՝ զայն ՚ի գինի,
եթէ զաչսն՝ դք լուա
նայ.
նայ.
նայ.

Օ. փուղճն, կժ՝ զտերևն փեղենայի (1.) դնելն
և կապելն ՚ի վճ աչաց, կամ լուանալն զաչս գի-
նեաւ, յորում եփեալ իցէ փեղենայն, օգտա-
կար է աչաց, և տայ զսրատեսութի, և զզօրութի
անշփոթ խոյանալոյ:

Սամիթ, վերբնիկ՝ ծիծեռնա
փեղենայ վարդ՝ անուշա
ջուրն կազմեալ՝ ՚ի սոցանէ,
ջնջեալ մաքրէ՝ զաչաց ա
խոտ.
հոտ.
ղոտ:

Ջուրն կազմեալ ՚ի հինգ խոտոց աստի, որք
են սամիթ. (2.) վերբնիկ. (3.) վարդ, ծիծեռ-
նախոտ. (4.) և փեղենայ. մեծամեծ օգուտս ունի
և

-
- (1.) փեղենայ. լոպ. և իրաւ. Ruta. որոճ. Սէ-
տէֆ օթու:
(2.) Սամիթ. լոպ. Fœniculum. Ֆենիքուլում.
իրաւ. Finocchio. Ֆինօքքիօ. որոճ. Սազիանե
(3.) Սերբնիկ. լոպ. և իրաւ. Verbena. Սերպէնա:
(4.) Օ՛իծեռնախոտ, լոպ. և իրաւ. Celidonia.
Շէլիտօնիա. որոճ. Շիլալիէ:

և զարմանալի շահաւետութիւնս վն աչաց, զի այս
ջուր զօրացուցանէ, սրէ, և պայծառացուցանէ
զտեսութիւնն :

Հատ մանանխոյ՝ սերմնն փոք բիկ .
օգտակար է՝ գլխոյ սաս տիկ .
բազում ախտից՝ է դեղ դարման,
ջուրութի իւր բազմապա տիկ :

Հատն մանանխոյ (1.) ունի զքերմութի երից
կամ չորից աստիճանաց, և պարտէ քաղել զնա
ի նոճաղման լուսնոյ, զի յայնժամ լինի բարե-
գոյն, և պահի ևս ընդ երկար : Աս վն բուն
ջուրն իւրոյ կծէ զբոնգունս, և տայ փոնգալ.
Թորէ զարտոսր յաչաց, թեթեացուցանէ զգլուխն,
քարշէ զսա ի վայր և թորեցուցանէ ընդ ըն-
դունս՝ զիջոճածս գլխոյ : Իժշկէ զխւանդութիս՝
պատճառեալս ի մաղձային հիւթոց, օգտէ ան-
դամալուծուէ, լոծանէ զմիզարդելութի, խոր-
տակէ զքարն՝ եթէ գտցի ընդ անցս նորա, ա-
ռողջացուցանէ զտենդն քառօրեայ, նպաստէ
մարսողութեն, և փարատէ զցաւ ստամոքսի՝ ըզ-
պատճառեալն ի ցրտոյ :

Իոյս

(1.) Սննանխ. լատ. Sinapis. Սինափիս. իտալ.
Senape, Սենափե գոճ. Խաբտալ :

Ըրդ՝ զգուշ լնր՝ գու յըմպե լոյ :
 'ի միջանկեալ՝ ժամ կերակ լոյ :
 զի գուցէ ոչ՝ հիւանդասցիս ,
 եթէ չըմպես՝ թարց ծարաւոյ :

Եւ պա՛կալ քեզ զայս դիւրին կանոն առ պահ-
 պանութի առողջութեն : Ա՛ր՝ ինչ ըմպեր զկնի
 ճաշուն՝ 'ի միջանկեալ ժամս՝ մինչև 'ի ժամ յե-
 տագայ կերակրոյ , կամ գէթ մի՛ ըմպեր մինչև
 ցերիս , կամ 'ի չորս ժամս զկնի կերակրոյ :
 Ա՛ջզի ջուրն արբեալ նախ քան զմարսիլ կերակ-
 րոյ՝ խանգարէ զստամոքսն, պատճառէ զմաղաս ,
 ժնանի զվնասակար հիւթս , ծանրաբեռնէ զմար-
 մինն , և խափանէ զխորթակ : Աւստի եթէ բաղ-
 ձաս պահպանութե առողջութեդ՝ սակաւս արբ-
 ցես , և զայն՝ ոչ առանց ծարաւոյ : Եւ պա պա-
 հեալ զայսոսիկ խրատս՝ կամ ոչ՝ և կամ ուր-
 ուրեմն հիւանդասցիս :

Р. У.

№ 8208.